

Na osnovu člana VI 4., alineja a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/94, 1/94 – amandman I, 13/97 – amandmani II-XXIV, 13/97 amandmani XXV i XXVI, 16/02 – amandmani XXVII-LIV, 22/02 – amandmani LVI – LXIII, 52/02 – amandmani LXIV – LXXXVII, 60/02 – ispr. amandmana LXXXI, 18/03 – amandman LXXXVIII, 63/03 – amandmani LXXXIX-XCIV, 9/04 – amandmani XCV – CII, 32/07 – ispr., 20/04 – amandmani CIII i CIV, 33/04 – amandman CV, 71/05 – amandmani CVI – CVIII, 72/05 – amandman CVI, 88/08 – amandman CIX, 79/22 – amandmani CX – CXXX, 80/22 – ispr. i 31/23 – amandman CXXXI), člana VI 2.6, alineja a) Ustava Unsko – sanskog kantona („Službeni glasnik USK“, br. 1/04 i 11/04), člana 13., stav (2), alineja 1. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 49/06 i 51/09), člana 21., stav (1), tačka a) Zakona o lokalnoj samoupravi Unsko – sanskog kantona („Službeni glasnik USK“, broj: 8/11), člana 23., stav (1), alineja 1. i članova 123 – 129 Statuta Općine Ključ – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Općine Ključ“, br. 3/10 i 3/11), Općinsko vijeće Općine Ključ na svojoj IX sjednici, održanoj dana 30.9.2025. godine, donijelo je

STATUT OPĆINE KLJUČ

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Statuta)

Ovim Statutom uređuju se pitanja samoupravnog djelokruga Općine Ključ, statusna obilježja, organi, neposredno učešće građana u odlučivanju, mjesna samouprava, imovina i finansiranje, propisi i drugi akti, donošenje i promjena Statuta, javnost rada i informisanje, odnos jedinice lokalne samouprave i građana, odnos i saradnja sa federalnim i kantonalnim organima i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave.

Član 2.

(Definicija Općine Ključ)

(1) Općina Ključ (u daljem tekstu: Općina) je jedinica lokalne samouprave koja je na osnovu ispunjavanja propisanih kriterija uspostavljena zakonom, sa pravima i obavezama utvrđenim Ustavom, Zakonom i ovim Statutom.

(2) U Općini građani ostvaruju lokalnu samoupravu u okviru samoupravnog djelokruga utvrđenog Ustavom, Zakonom i ovim Statutom.

Član 3.

(Svojstvo Općine)

(1) Općina je pravno lice.

(2) Općinu predstavlja i zastupa Općinski načelnik.

(3) U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Općina će poštovati temeljna prava i slobode svakog svoga građanina i konstitutivnih naroda: Bošnjaka, Hrvata i Srba, zajedno sa ostalim, te će osigurati u najvećoj mogućoj mjeri njihovu zastupljenost u skladu sa ustavnim i zakonskim odredbama. U tom cilju Općina će osigurati jednaka prava i zalagati se za jednake životne uvjete svih svojih građana, uvažavajući nacionalni, vjerski i kulturni identitet i podsticat će njihov miroljubivi suživot.

Član 4.

(Naziv i sjedište Općine)

(1) Službeni naziv Općine je Općina Ključ.

(2) Sjedište Općine je u Ključu, u ulici Branilaca BiH broj 78.

Član 5.
(Službeni jezici i službena pisma)

(1) U Općini u ravnopravnoj su upotrebi bosanski, hrvatski i srpski jezik, a službena pisma latinica i ćirilica.

(2) Ostali jezici i pisma se mogu upotrebljavati kao sredstvo komunikacije u skladu sa Ustavom i zakonom.

Član 6.
(Područje Općine)

(1) Područje Općine je dio državnog teritorija Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, a u sastavu je Unsko – saskog kantona.

(2) Općina obuhvata područje koje ide granicama katastarskih granica naseljenih mjesta koja čine sastav Općine u skladu sa zakonom i drugim propisima kojim se određuju naseljena mjesta. To su sljedeće mjesne zajednice:

- a) Mjesna zajednica Ključ,
- b) Mjesna zajednica Humići,
- c) Mjesna zajednica Zgon – Crljeni,
- d) Mjesna zajednica Velečevo – Dubočani,
- e) Mjesna zajednica Sanica,
- f) Mjesna zajednica Donja Sanica,
- g) Mjesna zajednica Biljani,
- h) Mjesna zajednica Kamičak,
- i) Mjesna zajednica Krasulje i
- j) Mjesna zajednica Velagići.

(3) Granice Općine utvrđene su federalnim zakonom i drugim federalnim propisima.

(4) Granice Općine ucrtane su u katastarskom operatu koji se nalazi i čuva u Organu uprave Općine.

DIO DRUGI – STATUSNA OBILJEŽJA

Član 7.
(Grb i zastava Općine)

Općina ima grb i zastavu.

Član 8.
(Grb Općine)

Grb Općine sastoji se od srednjovjekovnog štita između kojeg je heraldički znak za prošlost. Unutar štita nalaze se simboli srednjovjekovnog grada Ključ, a sastoje se iz više tvrđava: iznad srednje tvrđave je heraldički znak „Zlatni ljiljan“, a na njenoj plohi je ključ kao simbol Grada. U donjem dijelu štita, u njedrima zlatnog klasja su sljedeći simboli: kružna pila, prorezani trupci, šuma, tvornica i dvije naše rijeke; Sana i Sanica.

Član 9.
(Zastava Općine)

(1) Zastava Općine je pravougaonog oblika bijele podloge, sa grbom Općine u sredini.

(2) Odnos širine i dužine zastave je 1:1,75.

Član 10.
(Upotreba grba Općine)

(1) Grb Općine upotrebljava se na zaglavljima akata u skladu sa zakonom i odlukom Općinskog vijeća.

(2) Grb Općine, uključujući i njegovu stilizaciju, može se upotrebljavati u nazivima i simbolima javnih ustanova i javnih preduzeća kojima je osnivač Općina, mjesnih zajednica kao i drugih pravnih lica u skladu sa odlukom Općinskog vijeća.

Član 11.
(Isticanje zastave Općine)

(1) Zastava Općine ističe se na zgradi Organa uprave Općine, prostorijama mjesnih zajednica te poslovnim zgradama javnih ustanova i javnih preduzeća kojima je osnivač Općina. Zastava Općine može se isticati na drugim mjestima ili prostorima predviđenim za isticanje zastave, a koja se nalaze u neposrednoj blizini navedenih zgrada.

(2) Zastava Općine obavezno se ističe:

- a) u svečanim prilikama važnim za Općinu, Unsko – sanski kanton, Federaciju BiH i državu Bosnu i Hercegovinu,
- b) u dane državnih praznika i Dan Općine,
- c) u dane žalosti u Bosni i Hercegovini i dane žalosti Općine,
- d) u drugim prilikama utvrđenim odlukom Općinskog vijeća.

Član 12.
(Pečat Općine)

(1) Općina ima pečat, koji je okruglog oblika, prečnika 5 cm sa kružno postavljenim tekstom ispisanim latiničnim i ćiriličnim pismom: Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Unsko – sanski kanton, Općina Ključ, Općinski načelnik. U sredini pečata ugraviran je grb Unsko – sanskog kantona.

(2) Općina ima i pečat koji je okruglog oblika, prečnika 2 cm, sa istovjetnim sadržajem kao u prethodnom stavu.

(3) O upotrebi i čuvanju pečata stara se nadležna organizaciona jedinica ili državni službenik općinskog Organa uprave u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji Organa uprave Općine.

Član 13.
(Upotreba naziva Općine)

Naziv „Općina Ključ“ i njegove izvedenice mogu se upotrebljavati u nazivima i obilježjima ustanova, privrednih društava, udruženja građana i drugih pravnih lica na osnovu odobrenja Općinskog vijeća ili Općinskog načelnika.

Član 14.
(Dan Općine)

(1) Dan Općine je 15. septembar – Dan oslobođenja Općine.

(2) Način obilježavanja Dana Općine uređuje se aktom Općinskog vijeća.

(3) Povodom obilježavanja Dana Općine dodjeljuju se općinska priznanja u skladu sa posebnom odlukom Općinskog vijeća, kojom se propisuju uvjeti za dodjeljivanje javnih priznanja, njihov izgled i oblik, kriteriji i postupak dodjele.

(4) Javna priznanja dodjeljuju se, u pravilu, na svečanoj sjednici Općinskog vijeća ili svečanoj akademiji povodom Dana Općine.

DIO TREĆI – SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE

Član 15.
(Odlučivanje o poslovima iz samoupravnog djelokruga)

(1) Općina ima nadležnosti utvrđene Ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost drugom nivou vlasti na osnovu Ustava i zakona.

(2) Općina samostalno odlučuje o pitanjima iz vlastitih nadležnosti osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim Ustavom i zakonom.

Član 16.
(Poslovi iz vlastite nadležnosti Općine)

(1) Općina obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, i to:

- a) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom,

- b) donošenje budžeta Općine,
- c) donošenje programa i planova razvoja i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje,
- d) utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
- e) donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje,
- f) utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje,
- g) utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara,
- h) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem,
- i) utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Općine,
- j) utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja,
- k) upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
  - 1) vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
  - 2) prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
  - 3) održavanje javne čistoće,
  - 4) gradska groblja,
  - 5) lokalni putevi i mostovi,
  - 6) ulična rasvjeta,
  - 7) javna parkirališta i parkovi,
  - 8) druge djelatnosti komunalne infrastrukture od lokalnog značaja,
- l) organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza,
- m) osnivanje i utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja,
- n) osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja i socijalne zaštite,
- o) osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta,
- p) ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta te osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Općine,
- q) vođenje brige o turističkim resursima Općine,
- r) analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja,
- s) organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih nesreća,
- t) uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti jedinice lokalne samouprave,
- u) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave,
- v) raspisivanje referenduma za područje jedinice lokalne samouprave,
- w) raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju jedinica lokalne samouprave,
- x) poduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja,
- y) osiguranje uvjeta rada lokalnih informativnih medija u skladu sa Zakonom,
- z) osiguravanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkih spiskova,
- aa) poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama,
- bb) organiziranje efikasne lokalne uprave prilagođene lokalnim potrebama,
- cc) uspostavljanje organizacije mjesne samouprave,
- dd) donošenje programa mjera radi postizanja jednakosti spolova, te osiguravanje vođenja statističkih podataka i informacija razvrstanih po spolu,
- ee) zaštita životinja,
- ff) zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša i

- gg) zaštitu potrošača.
- (2) Općina se bavi i drugim poslovima od lokalnog značaja koji nisu isključeni iz njene nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti, a tiču se:
- a) poticanja primjene djelotvornih mjera radi zaštite životnog standarda i zbrinjavanja socijalno ugroženih lica,
  - b) brige o potrebama i interesima penzionera i lica starije životne dobi,
  - c) negovanja tradicionalnih vrijednosti, njihovog unapređenja, a među njima naročito onih vezanih uz kulturno naslijeđe,
  - d) poduzimanja mjera na očuvanju prirodne baštine, te historijskog, kulturnog i graditeljskog naslijeđa,
  - e) poticanja aktivnosti i afirmacije udruženja građana u okviru propisanih uvjeta,
  - f) obavljanja i drugih poslova koji su od neposrednog interesa za građane, odnosno za privredni, društveni, kulturni i socijalni napredak.
- (3) Poslovi iz stava (1) ovog člana detaljnije se utvrđuju u okviru djelokruga rada organa Općine, odlukama i drugim propisima Općinskog vijeća i Općinskog načelnika.

Član 17.

(Povjeravanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine)

- (1) Općina može obavljanje pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga, u skladu sa zakonom i ovim Statutom, povjeriti ustanovama, privrednim društvima i drugim pravnim licima čiji je osnivač, o čemu odlučuje Općinsko vijeće.
- (2) Odlukom iz stava (1) ovog člana određuje se način vršenja javnih ovlaštenja, kao i ovlaštenja i obaveze organa uprave u pogledu vršenja upravnog nadzora u odnosu na vršenje prenesenih javnih ovlaštenja od pravnih lica sa javnim ovlaštenjima. Odlukom iz stava (1) ovog člana određuje se i visina osiguranja sredstava, drugi oblici nadzora i kontrola izvršavanja povjerenih poslova.

Član 18.

(Obavljanje poslova povjerenih od strane viših nivoa vlasti)

- (1) Općina pored vlastitih nadležnosti izvršava i poslove federalnih i kantonalnih vlasti koje joj te vlasti povjere u skladu sa zakonom, pri čemu će se voditi računa o principu supsidijarnosti i sposobnosti Općine da te poslove efikasno obavlja.
- (2) Prije donošenja zakona kojim se ti poslovi povjeravaju nužno je pribaviti saglasnost Općinskog vijeća za prihvaćanje obavljanja tih poslova.
- (3) Za izvršavanje nadležnosti iz stava (1) ovog člana sredstva se obezbjeđuju iz budžeta Federacije i Kantona.

Član 19.

(Vođenje politike ravnomjernog razvoja)

Organi Općine dužni su voditi takvu politiku u svim područjima lokalne samouprave kojom će se ostvariti ravnomjerni razvoj Općine.

DIO ČETVRTI – ORGANI OPĆINE

Član 20.

(Organi Općine)

Organi Općine su Općinsko vijeće i Općinski načelnik.

Član 21.

(Podjela nadležnosti)

- (1) Ovlaštenja i obaveze koje proizilaze iz samoupravnog djelokruga Općine podijeljene su između Općinskog vijeća kao predstavničkog organa i Općinskog načelnika kao izvršnog organa.
- (2) Ako zakonom ili drugim propisom nije jasno određeno koji je organ nadležan za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, svi poslovi i zadaci koji se odnose

na uređivanje odnosa iz samoupravnog djelokruga Općine u nadležnosti su Općinskog vijeća, a svi izvršni poslovi i zadaci u nadležnosti su Općinskog načelnika.

Poglavlje I. Općinsko vijeće

Član 22. (Općinsko vijeće)

(1) Općinsko vijeće je predstavnički organ građana Općine Ključ i organ lokalne samouprave izabran na temelju općeg biračkog prava na neposrednim izborima tajnim glasanjem na način određen Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

(2) Općinsko vijeće ima 25 vijećnika.

(3) Svaki birač u skladu sa zakonom može biti biran za općinskog vijećnika.

(4) Mandat članova vijeća je četiri godine.

(5) Općinsko vijeće je organ odlučivanja koji donosi opće akte i druge akte u okviru samoupravnog djelokruga Općine, te obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 23. (Predsjedavajući Općinskog vijeća i zamjenik predsjedavajućeg)

(1) Općinsko vijeće iz reda vijećnika bira i razrješava predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg na način i po postupku koji se detaljnije uređuje poslovníkom o radu Općinskog vijeća.

(2) Općinski načelnik i predsjedavajući Općinskog vijeća u slučaju višenacionalnog sastava ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda, odnosno iz reda ostalih, izuzev ako jedan konstitutivni narod čini više od 80% stanovnika prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini.

(3) Prilikom predlaganja i izbora kandidata za predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća osigurat će se ravnopravna zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih, te ravnopravnost spolova.

(4) Predsjedavajući saziva i predsjedava sjednicama vijeća i potpisuje akte koji se donose na sjednicama Općinskog vijeća.

(5) Zamjenik predsjedavajućeg zamjenjuje predsjedavajućeg Općinskog vijeća u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti da obavlja svoju dužnost i pomaže predsjedavajućem Općinskog vijeća u vršenju njegove dužnosti.

Član 24. (Prava i dužnosti predsjedavajućeg Općinskog vijeća i zamjenika predsjedavajućeg)

Prava i dužnosti predsjedavajućeg Općinskog vijeća i zamjenika predsjedavajućeg, kao i postupak izbora i razrješjenja, utvrđuju se poslovníkom Općinskog vijeća i ovim Statutom.

Član 25. (Nadležnosti Općinskog vijeća)

(1) Općinsko vijeće svoju funkciju vrši kroz kreiranje politike Općine i odlučivanje o pitanjima iz svoje nadležnosti, a posebno je nadležno za:

a) pripremanje i dvotrećinskom većinom glasova donošenje Statuta Općine,

b) donošenje budžeta Općine i usvajanje izvještaja o izvršenju budžeta i odluke o privremenom finansiranju Općine,

c) donošenje odluka i drugih općih akata kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine i daje njihovo tumačenje,

d) donošenje odluke o osnivanju organa Općine i izuzetno općinskih upravnih organizacija u skladu sa zakonom,

e) utvrđivanje općinske politike u okviru nadležnosti Općine i prati njeno ostvarivanje,

f) donošenje razvojnih, prostornih i urbanističkih planova i programa, te provedbenih planova, uključujući zoniranje,

g) donošenje propisa o porezima, taksama, naknadama i doprinosima Općine u skladu sa zakonom,

h) donošenje odluka o upravljanju i raspolaganju imovinom Općine,

i) donošenje odluke o zaduživanju i odlučivanje o davanju saglasnosti za zaduživanje pravnih subjekata kojima je osnivač,

j) donošenje programa uređenja građevinskog zemljišta,

k) donošenje plana o korištenju javnih površina,

l) donošenje odluka organizacije mjesne samouprave, odnosno o mreži i organizaciji mjesnih zajednica i nazivima ulica, trgova i dijelova naseljenih mjesta,

m) donošenje odluka o članstvu Općine u organizaciji općina i gradova i udruživanju u savez i organizacije,

n) donošenje odluke o proglašenju praznika Općine,

o) donošenje odluka o nagradama i priznanjima Općine,

p) donošenje odluke o značajnim datumima za Općinu i načinu njihovog obilježavanja,

q) biranje i razrješenje predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća,

r) donošenje odluka o prihvaćanju inicijative za pokretanje postupka opoziva Općinskog načelnika i provođenje postupka,

s) donošenje odluke o raspisivanju referendumu,

t) osnivanje radnih tijela Općinskog vijeća te biranje i razrješenje njihovih članova,

u) imenovanje, biranje i razrješenje drugih osoba određenih zakonom, ovim Statutom i odlukom, te davanje saglasnosti na imenovanja, izbor i razrješenja u skladu sa zakonom,

v) osnivanje javnih preduzeća i javnih ustanova i drugih pravnih lica za obavljanje komunalnih, društvenih, privrednih i drugih djelatnosti od interesa za Općinu, te odlučivanje o njihovim statusnim promjenama i prestanku rada u skladu sa zakonom,

w) odlučivanje o prijenosu i preuzimanju osnivačkih prava u skladu sa ovim Statutom,

x) razmatranje godišnjih izvještaja o radu javnih ustanova i javnih preduzeća kojih je osnivač,

y) davanje saglasnosti na koncesije na način propisan zakonom,

z) razmatranje godišnjeg izvještaja o provođenju politike Općine i aktivnostima Općinskog načelnika te godišnji izvještaj o realizaciji programa rada Općinskog vijeća,

aa) donošenje poslovnika o svom radu,

bb) ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta najmanje jednom godišnje, te osiguravanje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Općine,

cc) donošenje pojedinačnih i drugih akata iz samoupravnog djelokruga u skladu sa zakonom i ovim Statutom,

dd) analiziranje stanja javnog reda i mira, sigurnost ljudi i imovine najmanje jednom godišnje, te predlaganje mjera prema nadležnim organima,

ee) utvrđivanje koeficijenta za obračun plaća za:

- 1) Općinskog načelnika,
- 2) savjetnika Općinskog načelnika,
- 3) državne službenike i namještenike u općinskom organu uprave i
- 4) općinskog pravobranioca

z) obavljanje i drugih poslova utvrđenih zakonom i ovim Statutom.

(2) Članovi Općinskog vijeća odgovaraju za ustavnost i zakonitost akata koje Vijeće donosi u okviru svoje nadležnosti.

Član 26.

(Stalna i povremena radna tijela Općinskog vijeća)

(1) Općinsko vijeće osniva stalna i povremena radna tijela.

(2) Stalna radna tijela Općinskog vijeća razmatraju nacрте i prijedloge odluka i drugih akata, te druga pitanja koja su na dnevnom redu Općinskog vijeća i o kojima daju mišljenja i prijedloge.

(3) Povremena radna tijela osnivaju se radi razmatranja ili stručne obrade pojedinog pitanja odnosno izrade prijedloga pojedinih akata (savjeti, odbori i radne grupe i komisije).

(4) Poslovníkom o radu Općinskog vijeća uređuje se naziv radnih tijela, sastav, djelokrug i način rada, vodeći pri tome računa o broju mandata koji su osvojili politički subjekti u Općinskom vijeću, te o načelu ravnopravnosti spolova.

Član 27.

(Obaveze vijećnika)

(1) Vijećnik vrši svoje dužnosti prema svom slobodnom uvjerenju, a na dobrobit svih građana Općine.

(2) Vijećnik se u javnom životu treba ponašati u skladu sa Etičkim kodeksom izabраниh zvaničnika koji donosi Općinsko vijeće.

(3) Vijećnik odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje donosi Općinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti.

(4) Pravo na pokretanje procedure utvrđivanja odgovornosti ima svaki vijećnik, a obavezu Općinski načelnik te općinski pravobranilac kada je u pitanju odluka koja je suprotna imovinskim i finansijskim interesima Općine.

Član 28.

(Mandat vijećnika)

(1) Mandat općinskih vijećnika je četiri godine.

(2) Općinski vijećnik je dužan podnijeti ostavku na svaku od nespojivih funkcija u skladu sa posebnim zakonom, prije preuzimanja mandata vijećnika.

(3) Općinskom vijećniku prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran u slučajevima utvrđenim Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Član 29.

(Naknade članova Općinskog vijeća)

Općinski vijećnik ima pravo na naknadu za rad i naknadu troškova koji su nastali u vezi sa radom u Općinskom vijeću u skladu sa zakonom i propisom Općinskog vijeća.

Član 30.

(Prava vijećnika)

(1) U vršenju svoje dužnosti vijećnik ima pravo naročito:

a) prisustvovati sjednicama Općinskog vijeća i njegovih radnih tijela,
b) predlagati Općinskom vijeću donošenje odluka i drugih akata te razmatranje pojedinih pitanja iz djelokruga Općinskog vijeća,

c) izjašnjavati se o svim pitanjima koja su na dnevnom redu Općinskog vijeća,

d) biti biran u radna tijela Općinskog vijeća,

e) postavljati pitanja Općinskom načelniku, općinskim službama za upravu, javnim ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Općina ili obavljaju poslove od javnog interesa, a imaju sjedište na području Općine,

f) tražiti i dobiti podatke od organa Općine i drugih pravnih subjekata čiji je osnivač Općina, te koristiti se njihovim stručnim i tehničkim uslugama potrebnim za obavljanje poslova vijećnika,

g) kroz pokretanje rasprava i inicijativa brinuti se o ostvarivanju potreba građana, mjesnih zajednica i Općine u cjelini.

(2) Ostala prava i dužnosti općinskih vijećnika i njihova ostvarivanja utvrđuju se poslovníkom o radu Općinskog vijeća.

Član 31.
(Javnost rada)

- (1) Rad Općinskog vijeća je javan.
- (2) Javnost se može isključiti samo izuzetno, u slučajevima predviđenim posebnim zakonom i općim aktom Općinskog vijeća.
- (3) Na sjednicama Općinskog vijeća glasa se javno, osim ako Općinsko vijeće u pojedinim slučajevima ne odluči drugačije.

Član 32.
(Sjednice Općinskog vijeća)

- (1) Sjednice Općinskog vijeća održavaju se prema potrebi, a najmanje jednom u mjesecu.
- (2) Poslovníkom o radu Općinskog vijeća detaljnije će se urediti način konstituisanja, sazivanje, rad i tok sjednice, glasanje i vođenje zapisnika, kao i održavanje reda na sjednici Općinskog vijeća.

Član 33.
(Donošenje odluka)

- (1) Općinsko vijeće donosi odluke većinom glasova ukupnog broja vijećnika, osim u slučajevima propisanim ovim Statutom.
- (2) Statut Općine, odluku o osnivanju odnosno ukidanju mjesne zajednice, odluku o višegodišnjem zaduživanju Općine, te odluku o raspisivanju referendumu Općinsko vijeće donosi dvotrećinskom većinom glasova od ukupnog broja vijećnika.

Član 34.
(Sazivanje konstituirajuće sjednice novog saziva Općinskog vijeća)

- (1) Konstituirajuća sjednica Općinskog vijeća u novom sazivu održat će se najkasnije 30 dana nakon potvrđivanja rezultata izbora.
- (2) Konstituirajuću sjednicu Općinskog vijeća saziva predsjedavajući, odnosno zamjenik predsjedavajućeg prethodnog saziva Općinskog vijeća, a njome predsjedava najstariji vijećnik novog saziva sve do izbora novog predsjedavajućeg.
- (3) Ako se sjednica ne sazove na način iz stava (2) ovog člana, sjednicu će sazvati najstariji vijećnik novog saziva.
- (4) Općinsko vijeće je konstituisano izborom predsjedavajućeg Općinskog vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna većina od ukupnog broja općinskih vijećnika.
- (5) Pitanja vezana za sazivanje i održavanje konstituirajuće sjednice novog saziva Općinskog vijeća detaljnije se uređuju poslovnikom o radu Općinskog vijeća.

Član 35.
(Klubovi vijećnika)

- (1) U Općinskom vijeću formiraju se klubovi vijećnika političkih stranaka koje participiraju u Općinskom vijeću, kao i klub nezavisnih i samostalnih vijećnika radi olakšavanja i efikasnijeg rada Općinskog vijeća i unapređenja međustranačke i parlamentarne saradnje.
- (2) Klubovi vijećnika formiraju se kao mehanizam djelovanja vijećnika i političkih stranaka koje participiraju u Općinskom vijeću.
- (3) Formiranje, zadaci i način rada klubova vijećnika detaljnije se uređuju poslovnikom o radu Općinskog vijeća.

Član 36.
(Kolegij Općinskog vijeća)

U cilju unapređenja efikasnosti i usklađivanja rada Općinsko vijeće formira kolegij Općinskog vijeća. Sastav kolegija, djelokrug poslova i način rada uređuju se poslovnikom o radu Općinskog vijeća.

Član 37.

(Poslovnik o radu Općinskog vijeća)

Poslovníkom o radu Općinskog vijeća detaljnije se uređuje način rada, izvršavanja obaveza i ostvarivanja prava općinskih vijećnika.

Poglavlje II. Općinski načelnik

Član 38.

(Izvršni organ)

Izvršni organ Općine je Općinski načelnik.

Član 39.

(Izbor Općinskog načelnika, trajanje i prestanak mandata)

(1) Na izbor Općinskog načelnika, trajanje i prestanak mandata, zamjenu Općinskog načelnika za vrijeme privremene odsutnosti ili spriječenosti, opoziv Općinskog načelnika te prijevremene izbore primjenjuju se odredbe Zakona o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 19/08).

(2) Općinskog načelnika biraju građani neposredno, na izborima tajnim glasanjem na cijelom području Općine na način i po postupku utvrđenim zakonom.

(3) Mandat Općinskog načelnika traje četiri godine i vezan je za mandat saziva Općinskog vijeća.

(4) Općinski načelnik dužnost obavlja profesionalno za vrijeme mandata na koji je izabran.

Član 40.

(Nadležnosti Općinskog načelnika)

(1) Općinski načelnik u okviru svoje nadležnosti:

- a) predstavlja i zastupa Općinu,
- b) predlaže odluke i druga opća akta Općinskom vijeću i odgovara za njihovu zakonitost,
- c) donosi akta iz svoje nadležnosti,
- d) izrađuje i Općinskom vijeću na usvajanje podnosi nacrt i prijedlog godišnjeg budžeta, prijedlog odluke o privremenom finansiranju, ekonomske planove, razvojne planove, investicione programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulacijske dokumente koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta,
- e) upravlja prihodima i rashodima Općine te je odgovoran za izvršavanje općinskog budžeta,
- f) utvrđuje prijedlog tromjesečnog, polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršavanju općinskog budžeta i podnosi ga Općinskom vijeću,
- g) upravlja novčanim sredstvima na računu budžeta Općine,
- h) odobrava korištenje sredstava tekuće rezerve do iznosa utvrđenog općinskim budžetom u skladu sa zakonom i aktima Općinskog vijeća,
- i) ulazi u finansijske odnose zaduživanja Općine na osnovu odobrenja Općinskog vijeća,
- j) nadzire rad općinskih službi u samoupravnom djelokrugu, u poslovima državne uprave, u obavljanju upravnih poslova te usklađuje rad općinskih službi,
- k) brine o zakonitom i blagovremenom izvršavanju poslova općinskog organa uprave i poduzima mjere za osiguravanje efikasnog rada općinskih službi,
- l) vrši upravljački nadzor nad zakonitošću rada javnih ustanova i javnih preduzeća kojim je osnivač Općina, te im daje upute za rad,
- m) zaključuje ugovore i druge pravne poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima,
- n) daje mišljenja o prijedlozima koje podnose drugi ovlašteni predlagači,

- o) daje saglasnost na izbor i imenovanja upravljačkih struktura u skladu sa zakonom i odlukama Općinskog vijeća,
  - p) obavještava Općinsko vijeće o svim pitanjima iz svoje nadležnosti,
  - q) provodi politiku Općine u skladu sa odlukama Općinskog vijeća, izvršava budžet Općine i osigurava primjenu odluka i drugih akata Općinskog vijeća,
  - r) izvršava zakone i druge propise čije je izvršenje povjereno Općini kao jedinici lokalne samouprave,
  - s) utvrđuje organizaciju općinskih službi za upravu i drugih službi i donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Općini,
  - t) postavlja i razrješava rukovodeće državne službenike i službenike s posebnim ovlaštenjima, te odlučuje o prijemu u radni odnos državnih službenika i namještenika, kao i drugim statusnim pitanjima tih osoba, u skladu sa zakonom,
  - u) putem općinskih službi za upravu rješava zahtjeve u skladu sa zakonom i drugim propisima,
  - v) imenuje zdravstveni savjet,
  - w) realizuje saradnju Općine sa drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama u skladu sa odlukama i zaključcima Općinskog vijeća i njegovih radnih tijela,
  - x) osigurava saradnju službenika Općine sa ombudsmenima,
  - y) podnosi izvještaj Općinskom vijeću o ostvarivanju politike Općine i svom radu,
  - z) obavještava Skupštinu Unsko – sanskog kantona, odnosno nadležne kantonalne organe o izvršavanju kantonalne politike i kantonalnih zakona i drugih propisa i međunarodnih ugovora, kao i o stanju u odgovarajućoj oblasti kada je njihovo izvršavanje povjereno Općini kao jedinici lokalne samouprave,
  - aa) brine se o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava rada,
  - bb) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i ovim Statutom.
- (2) Zdravstveni savjet iz tačke v) prethodnog stava broji devet članova i imenuje se na osnovu javnog poziva. Zdravstveni savjet čine zdravstveni radnici i ostali relevantni subjekti. Mandat zdravstvenog savjeta traje četiri godine. Sredstva potrebna za rad zdravstvenog savjeta obezbjeđuju se u budžetu Općine, a na osnovu Programa rada zdravstvenog savjeta na kojeg Općinsko vijeće daje saglasnost.
- (3) Općinski načelnik odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje donosi odnosno koje predlaže Općinskoim vijeću. Pitanje odgovornosti može pokrenuti svaki vijećnik, kao i općinski pravobranilac kada je u pitanju zaštita imovinskih i finansijskih interesa Općine.

Član 41.

(Osnivanje povremenih i stalnih radnih tijela)

- (1) Radi razmatranja pitanja iz djelokruga rada Općinskog načelnika, priprema inicijativa, prijedloga, analiza provođenja utvrđene politike, usklađivanja stavova od zajedničkog interesa za Općinu, Općinski načelnik može formirati savjetodavna tijela i tijela za koordinaciju aktivnosti (savjet, kolegij, komisije i slično) i imenovati savjetnike.
- (2) Nadležnost, način rada i broj članova tijela iz stava (1) ovog člana uređuje se aktom o osnivanju koji donosi Općinski načelnik.

Član 42.

(Prestanak mandata po sili zakona)

- (1) Općinskom načelniku prestaje mandat po sili zakona:
- a) danom podnošenja ostavke,
  - b) ako je opozvan u skladu sa zakonom,
  - c) danom smrti,
  - d) danom pravosnažnosti sudske presude kojom je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili duže,
  - e) danom pravosnažnosti sudske presude kojom mu je izrečena mjera bezbjednosti zabrane obavljanja određenog zanimanja, djelatnosti ili dužnosti koja predstavlja funkciju izabranog člana u organu vlasti,

f) danom pravosnažnosti sudske presude kojom mu je izrečena kazna koja za pravnu posljedicu osude ima prestanak te službene dužnosti i prestanak tog radnog odnosa,
g) danom pravosnažnosti sudske odluke kojom je lišen poslovne sposobnosti,
h) danom kada je izabran ili imenovan na funkciju čije je vršenje nespojivo sa funkcijom izabranog člana određenog organa, u skladu sa zakonom,
i) ako odjavi prebivalište sa područja Općine, istekom roka od šest mjeseci od dana odjave prebivališta,
j) ako iz razloga utvrđenih zakonom izgubi pravo da bude biran,
k) danom pravosnažnosti odluke Centralne izborne komisije BiH kojom je utvrđeno da izabrani zvaničnik nije postupio u skladu s odredbama članova 1.8a, 1.8b ili 1.8c Izbornog zakona BiH.

(2) Općinsko vijeće u roku od osam dana obavještava Centralnu izbornu komisiju Bosne i Hercegovine o prestanku mandata Općinskog načelnika radi raspisivanja prijevremenih izbora za novog Općinskog načelnika.

(3) Ako mandat Općinskog načelnika prestaje u godini u kojoj se održavaju lokalni izbori, a prije njihovog održavanja, dužnost Općinskog načelnika do kraja mandata obavlja lice izabrano natpolovičnom većinom glasova vijećnika Općinskog vijeća.

Član 43.

(Zamjena Općinskog načelnika)

(1) Općinskog načelnika za vrijeme privremene odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje dužnosnik ili zaposlenik općinskog organa uprave kojeg on ovlasti.

(2) Dužnost Općinskog načelnika u slučaju prestanka mandata u smislu odredaba člana 42., stav (1) ovog Statuta i u slučaju opoziva u smislu odredaba člana 45. ovog Statuta, do ponovnog izbora Općinskog načelnika, vrši osoba izabrana od strane Općinskog vijeća natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova Općinskog vijeća.

Član 44.

(Izuzetak od provođenja postupka opoziva Općinskog načelnika)

(1) Općinsko vijeće može opozvati Općinskog načelnika.

(2) Postupak opoziva Općinskog načelnika ne može se voditi prije isteka roka od 100 dana nakon izbora Općinskog načelnika, niti u izbornoj godini predviđenoj za održavanje lokalnih izbora.

Član 45.

(Postupak opoziva)

(1) Postupak opoziva Općinskog načelnika provodi se u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

(2) Inicijativa s obrazloženjem za pokretanje postupka opoziva Općinskog načelnika može se pokrenuti od Općinskog vijeća u pisanom obliku putem 1/3 vijećnika ili 10% registriranih birača na području Općine.

(3) Općinsko vijeće je dužno sve inicijative za pokretanje postupka opoziva Općinskog načelnika staviti na dnevni red naredne sjednice Općinskog vijeća, a najkasnije u roku od 30 dana od dana dostave pisanog prijedloga predsjedavajućem Općinskog vijeća.

(4) Odluka o pokretanju postupka opoziva Općinskog načelnika donosi se većinom glasova od ukupnog broja vijećnika u Općinskom vijeću.

(5) U slučaju prihvatanja inicijative Općinsko vijeće je dužno donijeti Odluku o pokretanju postupka opoziva Općinskog načelnika u roku od 30 dana.

(6) Ako Općinsko vijeće donese Odluku o pokretanju postupka opoziva Općinskog načelnika provodi se postupak u kojem građani odlučuju neposrednim, tajnim glasanjem.

(7) Općinsko vijeće će imenovati komisiju za provođenje postupka opoziva Općinskog načelnika.

(8) Mandat Općinskog načelnika prestaje ukoliko natpolovična većina građana koji su glasali donese odluku o opozivu Općinskog načelnika.

(9) Odluka građana je obavezujuća za Općinsko vijeće i Općinskog načelnika.

(10) Prijevremeni izbori za izbor Općinskog načelnika raspisuju se u roku od 60 dana od dana donošenja odluke.

Član 46.

(Odgovornost Općinskog načelnika)

Općinski načelnik je odgovoran Općinskom vijeću i biračima za obavljanje poslova lokalne samouprave, a ovlaštenim organima drugih nivoa vlasti za obavljanje poslova prenijetih u nadležnost Općine kao jedinice lokalne samouprave.

Član 47.

(Prigovori i pritužbe na rad Općinskog načelnika)

Općinski načelnik je dužan omogućiti građanima i pravnim licima podnošenje prigovora i pritužbi na svoj rad i rad službi kojima rukovodi, kao i na nepravilan odnos službenika Općine kada im se kao stranke obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršenja svojih građanskih dužnosti.

Član 48.

(Radno – pravni status Općinskog načelnika)

(1) Na prava i obaveze koje se odnose na radno – pravni status Općinskog načelnika, ako nisu uređene posebnim zakonom, primjenjuju se propisi kojima se uređuje status državnih službenika, opći propisi i kolektivni ugovor.

(2) Nakon prestanka dužnosti Općinski načelnik ima pravo na naknadu plaće u skladu sa zakonom.

DIO PETI – MEĐUSOBNI ODNOSI OPĆINSKOG VIJEĆA I OPĆINSKOG NAČELNIKA

Član 49.

(Principi na kojima se zasnivaju međusobni odnosi)

(1) Međusobni odnosi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika zasnivaju se na principima međusobnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje i razvoj Općine.

(2) Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine koji su u nadležnosti Općinskog načelnika, Općinski načelnik odgovara Općinskom vijeću.

Član 50.

(Prijedlog programa i praćenje njegovog provođenja)

(1) Općinsko vijeće može zatražiti od Općinskog načelnika da u roku od tri mjeseca od konstituirajuće sjednice Općinskog vijeća podnese prijedlog koji sadrži osnove programa i politike koje treba ostvariti u toku mandata.

(2) Općinsko vijeće razmatra program iz stava (1) ovog član u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

(3) Općinsko vijeće prati provođenje programa u okviru izvještaja o aktivnostima Općinskog načelnika svake godine, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 51.

(Preispitivanje odluka)

(1) Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik, može u roku od tri dana nakon donošenja odluke ili drugog akta zatražiti da Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim, ili čije izvršavanje bi moglo proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Općine.

(2) U slučaju iz stava (1) ovog člana nadležni organ dužan je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 30 dana i obavijestiti Općinsko vijeće, odnosno Općinskog načelnika, o svojoj odluci, do kada se taj akt neće primjenjivati, odnosno izvršavati.

(3) Kada Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik, potvrdi svoju odluku, odnosno akt, Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik može u roku od 15 dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim organom u skladu sa ustavom i zakonom.

Član 52.

(Podnošenje izvještaja o ostvarivanju politike Općine)

(1) Općinski načelnik podnosi izvještaj o ostvarivanju politike Općine i o svojim aktivnostima najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana, Općinsko vijeće može usvojiti, zatražiti dopunu ili odbiti.

(3) Ako Općinsko vijeće izvještaj odbije, ukazaće Općinskom načelniku na aktivnosti i mjere koje je dužan poduzeti, predložiti akte za provođenje tih mjera i aktivnosti i odrediti rok za izvršavanje.

Član 53.

(Obaveza odgovaranja na vijećnička pitanja i inicijative)

Općinski načelnik je dužan odgovarati na vijećnička pitanja i inicijative u roku od 30 dana na način i po postupku koji je utvrđen poslovníkom Općinskog vijeća.

Član 54.

(Obaveza razmatranja prijedloga akta koji podnese Općinski načelnik)

Općinsko vijeće je dužno da razmotri prijedlog akta koji podnese Općinski načelnik, te o istom se izjasniti najkasnije u roku od 30 dana.

DIO ŠESTI – ORGANIZACIJA OPĆINSKOG ORGANA UPRAVE

Član 55.

(Obavljanje poslova lokalne samouprave i uprave)

(1) Poslove lokalne samouprave i uprave iz djelokruga Općine, kao i poslove uprave koje su viši nivoi vlasti prenijeli na Općinu, obavlja Općinski organ uprave na način utvrđen ustavom, zakonom, ili drugim propisom.

(2) U okviru Općinskog organa uprave Općinski načelnik osniva općinske službe za upravu.

Član 56.

(Općinske službe za upravu)

(1) Općinske službe za upravu, u skladu sa zakonom i ovim Statutom, neposredno obavljaju slijedeće upravne i druge stručne poslove:

a) izvršavaju zakone i druge propise, odluke i druge opće i pojedinačne akte Općinskog vijeća i Općinskog načelnika i osiguravaju njihovo provođenje,

b) neposredno izvršavaju poslove državne uprave kada su ti poslovi federalnim i kantonalnim zakonom prenijeti u djelokrug rada Općine,

c) prate stanje i provode utvrđenu politiku u oblastima iz njihove nadležnosti i o tome obavještavaju Općinskog načelnika,

d) rješavaju u upravnom postupku o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i pravnih osoba iz samoupravnog djelokruga Općine,

e) obavljaju nadzor nad djelatnošću javnih preduzeća i javnih ustanova koje obavljaju poslove na osnovu javnih ovlaštenja utvrđenih propisima Općine i o tome izvještavaju Općinskog načelnika,

f) pripremaju nacрте propisa i drugih općih akata iz svoje nadležnosti,

g) daju odgovore na pitanja Općinskog vijeća i Općinskog načelnika i pravnih i fizičkih lica koja se odnose na njihovu nadležnost,

h) podnose izvještaj Općinskom načelniku o svome radu,

i) obavljaju i druge upravne i stručne poslove određene zakonom i drugim propisima.

(2) Općinske službe za upravu samostalne su u okviru svoga djelokruga rada i za svoj rad i zakonito obavljanje poslova odgovaraju Općinskom načelniku.

Član 57.

(Javnost rada općinskih službi za upravu)

Rad općinskih službi za upravu je javan, a svojim radom su dužne omogućiti ostvarivanje prava građana i pravnih subjekata u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 58.

(Rukovođenje Općinskim organom uprave)

(1) Općinski načelnik rukovodi Općinskim organom uprave sa ovlaštenjima utvrđenim zakonom, ovim Statutom i općinskim propisima.

(2) Općinskom načelniku u rukovođenju Općinskim organom uprave, odnosno općinskim službama za upravu pomažu rukovodeći državni službenici i ostali državni službenici u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 59.

(Savjetnici Općinskog načelnika)

(1) Općinskom načelniku u obavljanju složenijih i značajnijih poslova iz određene oblasti rada pomažu savjetnici Općinskog načelnika.

(2) Savjetnici Općinskog načelnika nemaju status državnih službenika, a imenuje ih i razrješava Općinski načelnik u skladu sa zakonom.

(3) Savjetnici Općinskog načelnika moraju podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti u skladu sa zakonom i to prije imenovanja na položaj savjetnika Općinskog načelnika.

(4) Prava iz radnog odnosa savjetnici Općinskog načelnika ostvaruju u skladu sa zakonom i odlukom Općinskog vijeća o plaćama i naknadama zaposlenika Općinskog organa uprave.

Član 60.

(Obavljanje poslova iz nadležnosti Općinskog organa uprave)

(1) Poslove osnovne djelatnosti koji su zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost Općinskog organa uprave obavljaju državni službenici u okviru radnih mjesta i svoga djelokruga poslova.

(2) Dopunske poslove osnovne djelatnosti za čije obavljanje je kao uvjet propisan stručni upravni ispit i poslove pomoćne djelatnosti iz nadležnosti Općinskog organa uprave za čije obavljanje kao uvjet nije propisan stručni ispit obavljaju namještenici u okviru radnih mjesta i djelokruga poslova.

Član 61.

(Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji)

(1) Općinski načelnik utvrđuje organizaciju Općinskog organa uprave pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

(2) Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji detaljno se uređuje:

- a) organizacione jedinice i njihova nadležnost,
- b) sistematizacija radnih mjesta koja obuhvata: nazive radnih mjesta, opis poslova, uvjete za obavljanje poslova, vrstu djelatnosti, naziv grupe u koju spadaju poslovi, složenost poslova i druge elemente,
- c) način rukovođenja Organom uprave i organizacionim jedinicama,
- d) programiranje i planiranje poslova,
- e) ovlaštenja i odgovornost rukovodećih državnih službenika u obavljanju poslova,
- f) broj pripravnika koji se primaju u radni odnos i uvjeti za prijem pripravnika,
- g) druga pitanja propisana podzakonskim aktom kojim se uređuju poslovi osnovne djelatnosti iz organa državne službe.

DIO SEDMI – JAVNE SLUŽBE

Član 62.

(Osnivanje javnih ustanova)

(1) U okviru samoupravnog djelokruga Općina osigurava obavljanje javnih službi osnivanjem javnih ustanova, a u cilju trajnog i nesmetanog obavljanja djelatnosti u javnom društvenom interesu u skladu sa zakonom.

(2) Općinsko vijeće svojom odlukom osniva javne ustanove kada ocijeni da za njihovo osnivanje postoji javni interes i pravni osnov.

(3) Općinsko vijeće može prenijeti obaveze osnivača na drugo pravno i fizičko lice posebnom odlukom kojom se uređuje način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za promjenu osnivača.

Član 63.

(Osnivanje javnih preduzeća)

(1) U okviru samoupravnog djelokruga Općina osniva javna preduzeća u cilju obavljanja djelatnosti za koje ocijeni da su od javnog društvenog interesa.

(2) Općinsko vijeće svojom odlukom osniva javna preduzeća u oblasti komunalnih djelatnosti koja su obavezna da osiguraju trajno i kvalitetno obavljanje tih djelatnosti i za održavanje komunalnih objekata i uređaja, a naročito djelatnosti: opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, odvoz smeća i čišćenje javnih i zelenih površina, uređivanje i održavanje mezarja i grobalja, uređivanje i rad gradskih tržnica, obavljanje dimnjačarskih poslova i druge djelatnosti od općeg interesa.

(3) Općinsko vijeće svojom odlukom može osnovati javna preduzeća i za obavljanje drugih djelatnosti koje su pod uvjetima određenim zakonom od javnog društvenog interesa ili Općinsko vijeće ocijeni da su od javnog društvenog interesa za Općinu.

Član 64.

(Nadzor nad radom javnih ustanova i javnih preduzeća)

(1) Općinski načelnik putem općinskih službi za upravu prati rad, daje preporuke i poduzima mjere prema javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Općinsko vijeće.

(2) Upravni odbori javnih ustanova i skupštine javnih preduzeća dužni su najmanje jednom godišnje podnijeti izvještaj o svome radu i radu navedenih pravnih subjekata Općinskom vijeću na razmatranje.

DIO OSMI – MJESNA SAMOUPRAVA

Član 65.

(Oblik mjesne samouprave)

(1) Na području Općine osnivaju se mjesne zajednice kao obavezni oblik mjesne samouprave i neposrednog učešća građana u odlučivanju o lokalnim poslovima, koji neposredno i svakodnevno utječu na njihov život i rad.

(2) U ostvarivanju prava iz stava (1) ovog člana mjesne zajednice su dužne uvažavati interese Općine u cjelini.

Član 66.

(Osnivanje mjesne zajednice)

(1) Mjesnu zajednicu osniva Općinsko vijeće odlukom.

(2) Mjesna zajednica se osniva za područje koje čini jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manje naseljenih mjesta ili za veći dio naselja koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini prostornu i urbanu cjelinu u kojoj građani mogu ostvarivati svoje zajedničke interese i potrebe u oblastima uređenja naselja, stanovanja, komunalnih djelatnosti, zdravstva, socijalne zaštite, zaštite životne sredine, obrazovanja, odgoja, kulture, fizičke kulture i u drugim oblastima koje sami utvrde statutom mjesne zajednice.

Član 67.
(Utvrdjivanje područja)

- (1) Područje mjesne zajednice utvrđuje se odlukom o osnivanju mjesne zajednice.
- (2) Mjesne zajednice koje su na području Općine osnovane ranijim odlukama, a koje ispunjavaju kriterije propisane zakonom i ovim Statutom, nastavljaju sa radom u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 68.
(Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice)

- (1) Inicijativu, odnosno prijedlog za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani i njihove organizacije i udruženja sa područja naseljenog mjesta za čije se područje predlaže osnivanje nove mjesne zajednice, Općinsko vijeće ili Općinski načelnik.
- (2) Ako građani podnose inicijativu, svojim potpisom mora je podržati najmanje deset posto (10%) birača upisanih u Centralni birački spisak s područja za koje se predlaže osnivanje nove mjesne zajednice.
- (3) Osim podataka o podnosiocu inicijative za osnivanje mjesne zajednice, pisani prijedlog sadrži podatke o:
  - a) nazivu i sjedištu mjesne zajednice,
  - b) područje naseljenog mjesta za koje se traži osnivanje mjesne zajednice,
  - c) način na koji se predlaže osnivanje mjesne zajednice (izdvajanje, razdvajanje, pripajanje, spajanje ili promjena područja) i
  - d) obrazložen razlog podnošenja inicijative.
- (4) O inicijativi za osnivanje mjesne zajednice odlučuje se putem zbora građana u naselju, dijelu naselja ili više naselja za koje se osniva mjesna zajednica.
- (5) Prijedlog za osnivanje mjesne zajednice smatra se prihvaćenim ako se na zboru građana, za pitanje osnivanja mjesne zajednice pozitivno izjasni natpolovična većina svih birača upisanih u centralni birački spisak naseljenog mjesta ili većeg dijela naselja za čije područje se predlaže osnivanje mjesne zajednice.
- (6) Odluka o prihvatanju inicijative dostavlja se Općinskom vijeću.
- (7) Odredbe ovog člana odnose se i na izdvajanja pojedinih naselja i dijelova naselja iz jedne mjesne zajednice, razdvajanje, pripajanje drugoj mjesnoj zajednici, spajanje ili promjene područja mjesne zajednice.

Član 69.
(Odlučivanje o inicijativi ili prijedlogu)

- (1) Nakon što dobije odluku o prihvatanju inicijative za osnivanje mjesne zajednice, Općinsko vijeće je dužno da, u roku od 30 dana od dana dostavljanja uredne inicijative, donese svoj stav o pravnoj valjanosti i osnovanosti odluke o prihvatanju inicijative za osnivanje mjesne zajednice.
- (2) Ukoliko Općinsko vijeće ocijeni da je procedura oko usvajanja odluke putem zbora građana provedena na pravno valjan i demokratski način, te da postoje materijalni i ostali uvjeti za pravilno i efikasno funkcionisanje mjesne samouprave putem mjesne zajednice, Općinsko vijeće će donijeti odluku o prihvatanju prijedloga za osnivanje mjesne zajednice.
- (3) Općinsko vijeće će zadužiti Općinskog načelnika da u roku od 30 dana dostavi Vijeću prijedlog odluke o osnivanju mjesne zajednice koja je bila predmet odlučivanja.
- (4) Odluka o osnivanju mjesne zajednice sadrži: naziv mjesne zajednice, njeno sjedište, područje mjesne zajednice sa nazivima naselja ili dijela naselja ili više povezanih naselja za koje se osniva, poslovi mjesne zajednice, naziv organa i način neposrednog izbora organa mjesne zajednice, finansiranje mjesne zajednice, informisanje građana o načinu rada organa mjesne zajednice, način i postupak donošenja odluka organa mjesne zajednice, ime i prezime ovlaštenog lica za podnošenje prijave za upis mjesne zajednice u registar mjesnih zajednica, i druga pitanja od značaja za osnivanje mjesne zajednice.
- (5) Općinsko vijeće donosi odluku o osnivanju mjesne zajednice dvotrećinskom većinom od ukupnog broja vijećnika.

(6) U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu odluke o osnivanju mjesne zajednice, Općinsko vijeće donijet će privremeni statut mjesne zajednice, nakon čega će se provesti izbori za organe mjesne zajednice.

(7) Ukoliko Općinsko vijeće ne prihvati odluku o prihvatanju inicijative zbora građana o osnivanju mjesne zajednice, bez odlaganja će obavjestiti podnosioca inicijative o razlozima neprihvatanja.

Član 70.

(Upis u Registar mjesnih zajednica)

(1) Općinski načelnik donosi rješenje o upisu mjesne zajednice u Registar mjesnih zajednica općine Ključ (u daljem tekstu: Registar), čime ista stiče svojstvo pravnog lica u okviru prava i dužnosti utvrđenih ovim Statutom, statutom mjesne zajednice i odlukom osnivanju.

(2) Protiv rješenja o upisu u Registar može se izjaviti žalba Komisiji Općinskog vijeća nadležnoj za rješavanje žalbi.

(3) Odluka o osnivanju mjesne zajednice i rješenje o upisu u Registar objavljuju se u „Službenom glasniku Općine Ključ“.

Član 71.

(Registar)

(1) Pravilnik o izgledu, sadržaju i načinu vođenja Registra donosi rukovodilac kantonalnog organa nadležnog za poslove uprave i lokalne samouprave.

(2) Registar je javna knjiga.

(3) Svako zainteresirano lice može izvršiti uvid u Registar i uz obrazložen zahtjev tražiti izdavanje izvoda o upisu određenih činjenica u Registar.

(4) Postupak registracije, brisanje iz Registra, te način vođenja Registra utvrđuje se odlukom Općinskog vijeća.

Član 72.

(Nadležnosti mjesne zajednice)

(1) Mjesna zajednica nadležna je za obavljanje poslova koji neposredno utiču na svakodnevne potrebe, život i rad građana na području mjesne zajednice, a naročito:

a) pokreće i učestvuje u javnoj raspravi kod pripreme i donošenja urbanističkih planova na području mjesne zajednice,

b) pokreće inicijative, daje mišljenja i učestvuje u izgradnji komunalnih objekata i objekata u općoj upotrebi kao što su: izgradnja i održavanje puteva; kanalizacije; vodovoda; električne mreže i drugih komunalnih i javnih objekata; uređenju naselja; izgradnji i održavanju parkova; nasada; dječjih igrališta; sportskih objekata; izgradnji i održavanju mezarja i groblja; čišćenju javnih površina; odvozu smeća; odvođenju atmosferskih voda i zaštiti okoline,

c) pokreće i učestvuje u raspravama o inicijativama i aktivnostima za razvoj privrede i društvenih djelatnosti,

d) brine o zaštiti osoba kojima je potrebna pomoć i u tu svrhu surađuje sa stručnim organima u oblasti socijalne zaštite,

e) brine o razvoju sporta i stvaranju uslove za dostupnost ustanova i objekata kulture i sporta građanima, posebno mladima,

f) stvara uvjete i poduzima mjere za očuvanje i zaštitu prirodnih i radom ostvarenih vrijednosti čovjekove sredine,

g) obavlja i druge lokalne poslove utvrđene statutom mjesne zajednice, vodeći računa o vrsti i obimu potreba, raspoloživim sredstvima, kao i interesima građana u cjelini.

Član 73.

(Statut mjesne zajednice)

(1) Mjesna zajednica ima statut.

(2) Statutom mjesne zajednice, u skladu sa ovim Statutom i odlukom o osnivanju mjesne zajednice, utvrđuju se poslovi koje obavlja mjesna zajednica, organi, kao i postupak izbora, organizacija i rad organa, način odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Član 74.
(Mjesni uredi)

(1) Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine koji se odnose na građanska stanja i biračke spiskove, u udaljenim naseljenim mjestima, mjesnim zajednicama i naseljima može se osnovati mjesni ured.

(2) Mjesni ured osniva Općinski načelnik po ličnoj inicijativi ili na zahtjev stanovnika naseljenog mjesta, mjesne zajednice ili naselja.

(3) Organizacija mjesnog ureda, broj uposlenih i poslove koje uposlenici obavljaju određuju se u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Općinskog organa uprave.

Član 75.
(Pečat mjesne zajednice)

(1) Mjesna zajednica ima pečat.

(2) Pečat mjesne zajednice je okruglog oblika, prečnika 2,5 cm i sadrži kružno postavljeni tekst ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom: Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Unsko – sanski kanton, Općina Ključ, naziv mjesne zajednice u koncentričnom krugu

(3) Pečatom mjesne zajednice potvrđuje se autentičnost akata mjesne zajednice.

(4) Način upotrebe, rukovanja i čuvanja pečata uređuje se statutom mjesne zajednice.

Poglavlje I. Organi mjesne zajednice

Član 76.
(Organi mjesne zajednice)

Organi mjesne zajednice su:

- a) Savjet mjesne zajednice i
- b) Predsjednik savjeta mjesne zajednice.

Član 77.
(Nadzor nad radom mjesne zajednice)

Nadzor nad radom mjesne zajednice vrši Općinsko vijeće na način utvrđen ovim Statutom.

Član 78.
(Ovlaštenja i odgovornosti organa mjesne zajednice)

(1) Organi mjesne zajednice imaju ovlaštenja i odgovornosti utvrđene statutom mjesne zajednice.

(2) Organi mjesne zajednice mogu davati inicijative o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, Općine i institucija koje vrše javna ovlaštenja.

(3) Organi mjesne zajednice odlučuju o poslovima koji se finansiraju iz sredstava koja se neposredno prikupljaju od građana mjesne zajednice.

Član 79.
(Prenošenje određenih poslova iz samoupravnog djelokruga Općine)

(1) Posebnom odlukom Općinskog vijeća, a na prijedlog Općinskog načelnika, mogu se na mjesnu zajednicu prenijeti određeni stručni poslovi iz samoupravnog djelokruga Općine, a koji su od neposrednog interesa za prava i obaveze građana, kao što su: dostavljanje podataka za plaćanje komunalnih naknada i drugih prihoda Općine, vođenje

određenih evidencija, obavljanje poslova iz oblasti građanskih prava i drugih poslova koji su od značaja za rad službi za upravu.

(2) Sredstva za obavljanje povjerenih poslova iz stava (1) ovog člana osiguravaju se u budžetu Općine.

Odjeljak A. Savjet mjesne zajednice

Član 80.

(Organ odlučivanja i konsultovanja)

(1) Savjet mjesne zajednice je organ odlučivanja i konsultovanja o pitanjima od neposrednog interesa za građane mjesne zajednice.

(2) Prije donošenja odluka iz svoje nadležnosti, savjet mjesne zajednice je dužan konsultovati zbor građana mjesne zajednice o pitanjima utvrđenim statutom mjesne zajednice.

Član 81.

(Konsultovanje savjeta mjesne zajednice)

(1) Savjet mjesne zajednice će biti obavezno konsultovan o pitanjima o kojima Općinsko vijeće odlučuje dvotrećinskom većinom i u postupku donošenja budžeta i razvojnih dokumenata Općine.

(2) Konsultovanje iz prethodnog stava vrši se u fazi priprema i u postupku donošenja odluka.

(3) Savjet mjesne zajednice je obavezan dati mišljenje i o drugim pitanjima o kojima je zatražena konsultacija od Općinskog vijeća ili Općinskog načelnika.

Član 82.

(Izbor članova savjeta mjesne zajednice)

(1) Savjet mjesne zajednice biraju građani sa područja mjesne zajednice koji imaju opće biračko pravo.

(2) Članove savjeta mjesne zajednice biraju građani na neposrednim izborima, tajnim glasanjem, na način utvrđen ovim Statutom i statutom mjesne zajednice.

(3) Izbornu jedinicu za izbor članova savjeta mjesne zajednice čini cijelo područje mjesne zajednice.

(4) Za člana savjeta mjesne zajednice može biti biran državljanin Bosne i Hercegovine s navršenih 18 godina života koji ima prebivalište na području mjesne zajednice.

Član 83.

(Odluka o raspisivanju izbora)

(1) Odluku o raspisivanju izbora u mjesnim zajednicama donosi Općinsko vijeće u roku od 30 dana od dana donošenja odluke Općinskog vijeća o osnivanju mjesne zajednice, odnosno u roku od 30 dana od dana isteka mandata ili raspuštanja savjeta mjesne zajednice.

(2) Izbori u mjesnoj zajednici održavaju se u roku koji ne može biti kraći od 30 niti duži od 60 dana od dana raspisivanja izbora.

(3) Odlukom o raspisivanju izbora u mjesnim zajednicama utvrđuje se: način provođenja izbora; naziv mjesnih zajednica i broj članova savjeta koji se bira; mjesto i vrijeme održavanja izbora; organi za provođenje izbora; sredstva potrebna za provođenje izbora; način utvrđivanja i proglašavanja rezultata izbora; kao i druga pitanja u vezi sa izbornim procesom.

Član 84.

(Potvrđivanje rezultata izbora)

(1) Rezultate izbora za članove savjeta mjesne zajednice potvrđuje Općinsko vijeće.

(2) Za mjesne zajednice za koje Općinsko vijeće utvrdi da nisu ispunile uvjete za potvrđivanje rezultata izbora, donijet će odluku o ponovnom raspisivanju izbora u roku od 30 dana.

Član 85.

(Predlaganje kandidata za članove savjeta mjesne zajednice)

(1) Prijedlog kandidata za članove savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: građani upisani u birački spisak za područje mjesne zajednice; organi političkih stranaka; druge organizacije i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice, što se detaljnije uređuje statutom mjesne zajednice.

(2) Prijedlog kandidata za članove savjeta mjesne zajednice obavezno se dostavlja nadležnom tijelu za provođenje izbora u roku propisanom u odluci o raspisivanju izbora.

(3) Prilikom predlaganja i izbora članova savjeta mjesne zajednice mora se voditi računa o nacionalnoj ravnopravnosti u skladu sa posljednjim popisom stanovništva i spolnoj zastupljenosti.

Član 86.

(Vrijeme održavanja izbora)

Izbori za članove savjeta mjesne zajednice održavaju se u pravilu istovremeno u svim mjesnim zajednicama.

Član 87.

(Mandat i utvrđivanje broja članova savjeta mjesne zajednice)

(1) Mandat članova savjeta mjesne zajednice traje četiri godine.

(2) Broj članova savjeta mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice, prema broju stanovnika mjesne zajednice.

(3) Prilikom predlaganja i izbora članova savjeta mjesne zajednice vodit će se računa o zastupljenosti područja mjesne zajednice u savjetu mjesne zajednice.

(4) Pod mjesnim područjem podrazumijeva se naselje ili više naselja koja su obuhvaćena ranijim odlukama o osnivanju mjesnih zajednica ili naselje koje svojim sadržajem i nazivom čini zasebnu prostornu cjelinu unutar mjesne zajednice.

Član 88.

(Broj članova savjeta mjesne zajednice)

(1) Savjet mjesne zajednice je kolegijalni organ koga čine članovi savjeta i predsjednik savjeta zajednice.

(2) Savjet mjesne zajednice u zavisnosti od broja stanovnika ima najviše:

- a) 5 članova u mjesnoj zajednici koja ima do 1000 stanovnika,
- b) 7 članova u mjesnoj zajednici koja ima do 2000 stanovnika,
- c) 9 članova u mjesnoj zajednici koja ima do 3000 stanovnika,
- d) 11 članova u mjesnoj zajednici koja ima više od 3000 stanovnika.

Član 89.

(Prestanak mandata)

Članu savjeta mjesne zajednice prestaje mandat:

- a) istekom vremena na koje je izabran,
- b) smrću,
- c) promjenom prebivališta,
- d) danom pravosnažnosti odluke kojom je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili duže,
- e) ako je pravosnažnom sudskom presudom lišen poslovne sposobnosti,
- f) ostavkom i
- g) razrješenjem.

Član 90.

(Postupak razrješenja člana savjeta mjesne zajednice i imenovanja novog člana)

(1) Član savjeta mjesne zajednice bit će razriješen dužnosti ako ne izvršava ili neuredno izvršava poslove i zadatke iz svoga djelokruga rada i drugih razloga utvrđenih u statutu mjesne zajednice.

(2) Prijedlog za razrješenje člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: 1/3 članova savjeta mjesne zajednice, većina građana prisutnih na zboru građana mjesne zajednice upisanih u birački spisak za područje mjesne zajednice, Općinsko vijeće i Općinski načelnik.

(3) Ako Općinsko vijeće razloge za razrješenje ocijeni opravdanim, donijet će odluku o razrješenju i imenovanju novog člana savjeta mjesne zajednice ili predsjednika savjeta mjesne zajednice.

(4) Za predsjednika savjeta mjesne zajednice imenovat će se slijedeći kandidat sa najvećim brojem glasova dobijenih u postupku provođenja izbora za članove savjeta mjesne zajednice.

(5) Za člana savjeta mjesne zajednice imenovat će se prvi kandidat sa zamjenske liste kandidata za članove savjeta mjesne zajednice.

Član 91.

(Nadležnosti savjeta mjesne zajednice)

(1) Savjet mjesne zajednice:

- a) donosi statut mjesne zajednice,
- b) donosi poslovnik o radu u skladu sa ovim Statutom,
- c) donosi program rada sa finansijskim planom,
- d) odlučuje o raspolaganju imovinom mjesne zajednice uz saglasnost Općinskog vijeća,
- e) donosi odluke u poslovima od neposrednog interesa građana mjesne zajednice za koje je ovim Statutom i statutom mjesne zajednice utvrđeno da se ostvaruju kroz organe mjesne zajednice, ili su odlukom Općinskog vijeća preneseni na mjesnu zajednicu,
- f) odlučuje o poslovima koji se finansiraju iz sredstava koja se neposredno prikupe od građana,
- g) pokreće postupak za donošenje odluke o samodoprinosu u mjesnoj zajednici,
- h) donosi plan malih komunalnih akcija i utvrđuje prioritete u njihovoj realizaciji,
- i) bira zamjenika predsjednika savjeta mjesne zajednice,
- j) podnosi izvještaj o radu Općinskom vijeću najmanje jednom godišnje,
- k) saziva mjesne zborove građana za mjesnu zajednicu ili po mjesnim područjima,
- l) daje mišljenje i zauzima stavove na traženje Općinskog vijeća i Općinskog načelnika u postupku konsultacija utvrđenih statutom,
- m) saraduje sa drugim mjesnim zajednicama na području Općine,
- n) saraduje sa udruženjima na svom području u pitanjima od interesa za građane mjesne zajednice,
- o) formira svoja radna tijela,
- p) obavlja i druge poslove utvrđene statutom mjesne zajednice.

(2) Savjet mjesne zajednice predlaže Općinskom vijeću:

- a) rješenja od interesa za svoje područje u postupcima izrade i donošenja prostornih i drugih planskih dokumenata, te drugih akata od utjecaja na život i rad područja mjesne zajednice,
- b) mjere za razvoj komunalne infrastrukture i uređenja naselja, javnih površina, parkova, škola i drugih objekata na svom području,
- c) pokretanje inicijative, odnosno daje mišljenje Općinskom vijeću o inicijativama i prijedlozima za promjenu područja mjesne zajednice.

(3) Savjet mjesne zajednice obavlja i druge poslove koje mu iz samoupravnog djelokruga prenese Općinsko vijeće, a koji su od značaja za mjesnu zajednicu.

Odjeljak B. Predsjednik savjeta mjesne zajednice

Član 92.

(Izbor predsjednika savjeta mjesne zajednice)

(1) Kandidat sa liste za izbor članova savjeta mjesne zajednice sa najvećim brojem osvojenih glasova je predsjednik savjeta mjesne zajednice i po funkciji je predsjednik mjesne zajednice.

(2) Ukoliko dva ili više kandidata s najvećim brojem glasova sa konačne liste kandidata za izbor članova savjeta mjesne zajednice dobiju isti broj glasova, za predsjednika savjeta mjesne zajednice bit će izabran kandidat javnim žrijebanjem, što se detaljno uređuje statutom mjesne zajednice.

(3) Javnim žrijebanjem izabrat će se i kandidat za člana savjeta mjesne zajednice u slučaju da dva ili više kandidata s najmanjim brojem glasova imaju isti broj glasova, a jedan od njih treba ući u savjet mjesne zajednice.

(4) Savjet mjesne zajednice iz svog sastava bira većinom glasova svih članova zamjenika predsjednika savjeta mjesne zajednice.

Član 93.

(Prestanak mandata predsjedniku savjeta mjesne zajednice)

Predsjedniku savjeta mjesne zajednice prestaje mandat u istim slučajevima propisanim ovim Statutom u kojima prestaje mandat članu savjeta mjesne zajednice.

Član 94.

(Nadležnosti predsjednika savjeta mjesne zajednice)

Predsjednik savjeta mjesne zajednice:

- a) predstavlja i zastupa mjesnu zajednicu i savjet mjesne zajednice,
- b) saziva sjednice savjeta, predlaže dnevni red, predsjedava sjednicama savjeta i potpisuje akte savjeta,
- c) provodi i osigurava provođenje odluka savjeta i podnosi izvještaje o provođenju odluka savjeta,
- d) surađuje sa Općinskim načelnikom i predsjedavajućim Općinskog vijeća,
- e) učestvuje u provođenju mjera civilne zaštite u skladu sa aktivnostima organa i službi Općine,
- f) informiše građane o pitanjima važnim za mjesnu zajednicu,
- g) obavlja i druge poslove koje mu povjeri savjet.

Član 95.

(Odgovornost)

Predsjednik savjeta mjesne zajednice odgovara za svoj rad savjetu mjesne zajednice, a savjet mjesne zajednice odgovara Općinskom vijeću i u tom cilju obavezno mu podnosi godišnji izvještaj o svome radu.

Poglavlje II. Zajedničke odredbe

Član 96.

(Prava i dužnosti članova savjeta mjesne zajednice)

Članovi savjeta mjesne zajednice imaju pravo i dužnost naročito:

- a) prisustvovati sjednicama savjeta mjesne zajednice,
- b) predlagati savjetu mjesne zajednice razmatranje pojedinih pitanja iz njegove nadležnosti,
- c) raspravljati i izjašnjavati se o svim pitanjima što su na dnevnom redu savjeta,
- d) tražiti i dobijati podatke od organa Općine i općinskih službi.

Član 97.
(Naknada za rad)

- (1) Funkcija predsjednika i člana savjeta mjesne zajednice su počasne.
- (2) Općinsko vijeće može posebnom odlukom utvrditi pravo na naknadu za rad članovima savjeta mjesne zajednice, a predsjedniku savjeta mjesne zajednice i na dodatnu naknadu za rad.

Član 98.
(Sredstva za rad mjesnih zajednica)

- (1) Sredstva za rad mjesnih zajednica, odnosno sredstva za obavljanje poslova koji su iz samoupavnog djelokruga Općine preneseni ili povjereni mjesnim zajednicama obezbjeđuju se u budžetu Općine.
- (2) Mjesna zajednica može osigurati prihode za obavljanje svojih poslova i iz:
  - a) prihoda srazmjerno ovlaštenjima propisanim zakonom, ovim Statutom i statutom mjesne zajednice,
  - b) sredstava osiguranih samodoprinom,
  - c) sredstava za usluge koje svojim aktivnostima ostvaruje mjesna zajednica,
  - d) sredstava od poklona i
  - e) drugih sredstava.
- (3) Općinsko vijeće će posebnom odlukom utvrditi kriterije i ukupnu visinu sredstava u budžetu Općine za rad i funkcionisanje mjesnih zajednica, kao i kriterije za podjelu tih sredstava na mjesne zajednice, te način i uvjete korištenja tih sredstava.
- (4) Mjesna zajednica koristi sredstva u skladu sa svojim programima i planovima.

Član 99.
(Osiguranje uslova za rad mjesnih zajednica)

- (1) Obavljanje administrativnih i drugih poslova za potrebe mjesnih zajednica, poslovni prostor i druge uslove za rad osigurava Općinski načelnik.
- (2) Stručne, administrativne i finansijsko – računovodstvene poslove za potrebe organa mjesne zajednice vrše nadležne službe za upravu Općine.

Član 100.
(Zastupanje mjesne zajednice)

- (1) Poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa mjesnih zajednica u sudskim postupcima i postupcima pred drugim nadležnim organima vrši Općinsko pravobranilaštvo Općine Ključ.
- (2) U slučaju sudskog spora između Općine i mjesne zajednice, Općinsko pravobranilaštvo zastupa Općinu.

Član 101.
(Nadzor nad zakonitošću rada organa mjesne zajednice)

- (1) Nadzor nad zakonitošću rada organa mjesne zajednice vrši Općinsko vijeće putem Općinskog načelnika.
- (2) Općinski načelnik će predložiti Općinskom vijeću raspuštanje organa mjesne zajednice ako utvrdi da:
  - a) pored upozorenja nastavljaju kršiti odredbe ovog Statuta, statuta mjesne zajednice i poslovnika o svome radu,
  - b) ne donesu program rada sa finansijskim planom,
  - c) ne podnesu izvještaj o radu Općinskom vijeću,
  - d) ne izvršavaju povjerene poslove.

Član 102.

(Raspuštanje organa mjesne zajednice i raspisivanje novih izbora)

(1) Ako Općinsko vijeće razloge ocijeni opravdanim, donijet će odluku o raspuštanju organa mjesne zajednice i raspisivanju novih izbora u mjesnoj zajednici u roku od 60 dana od dana donošenja odluke o raspuštanju organa mjesne zajednice.

(2) Do izbora novih organa, Općinsko vijeće će imenovati povjerenika sa ovlaštenjima organa mjesne zajednice.

DIO DEVETI – NEPOSREDNO UČEŠĆE GRAĐANA U ODLUČIVANJU

Član 103.

(Oblici neposrednog učešća građana u odlučivanju)

Oblici neposrednog učešća građana u odlučivanju o lokalnim poslovima iz samoupravnog djelokruga Općine su:

- a) referendum,
- b) zbor građana,
- c) građanska inicijativa,
- d) podnošenje podnesaka i pritužbi,
- e) drugi oblici neposrednog učestvovanja građana u odlučivanju i izjašnjavanju.

Poglavlje I. Referendum

Član 104.

(Raspisivanje referenduma)

(1) Općinsko vijeće, pod uvjetima propisanim zakonom i ovim Statutom, može raspisati referendum o prijedlogu za promjenu Statuta Općine, o prijedlogu općeg akta ili o drugim pitanjima određenim zakonom i ovim Statutom.

(2) Referendum se može raspisati za cijelo područje Općine, za područje jedne ili više mjesnih zajednica, jednog ili više naselja ili dijela područja po ličnoj inicijativi ili kada inicijativu daju građani.

(3) Referendum, na osnovu zakona i ovog Statuta, raspisuje Općinsko vijeće, na prijedlog jedne trećine svojih članova, Općinskog načelnika, jedne petine mjesnih zajednica sa područja Općine ili većine građana s područja jedne mjesne zajednice za to područje.

Član 105.

(Pravo odlučivanja na referendumu)

(1) Pravo odlučivanja na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području Općine i koji su upisani su u Centralni birački spisak.

(2) Odluka donesena na referendumu obavezna je za Općinsko vijeće.

Član 106.

(Postupak provođenja referenduma)

(1) Općinsko vijeće će odlučiti o prijedlogu za raspisivanje referenduma u roku od 60 dana od dana njegovog prijema.

(2) U odluci o raspisivanju referenduma utvrđuje se: naziv organa koji raspisuje referendum, područje za koje se raspisuje referendum, naziv akta o kojem se odlučuje na referendumu, odnosno pitanje o kojem građani treba da se izjasne na referendumu, obrazloženje akta ili pitanja o kojem građani treba da se izjasne, kao i datum održavanja referenduma.

(3) Građani se po pitanju koje je postavljeno na referendumu izjašnjavaju sa "ZA" ili "PROTIV".

(4) Referendum provodi komisija za provođenje referenduma koju imenuje Općinsko vijeće.

(5) Sastav komisije, djelokrug poslova, kao i ostale odredbe o provođenju postupka referenduma utvrđuje Općinsko vijeće odlukom o raspisivanju referenduma u skladu sa zakonom.

Član 107.

(Prijedlog koji na referendumu nije prihvaćen)

Prijedlog koji na referendumu nije prihvaćen ne može se ponovno iznijeti na referendum prije isteka roka od šest mjeseci od dana održavanja referenduma.

Član 108.

(Objavljivanje odluke)

(1) Odluka o raspisivanju referenduma objavljuje se u „Službenom glasniku Općine Ključ“.

(2) Na odluke donesene na referendumu primjenjuju se odredbe o nadzoru i zaštiti lokalne samouprave iz Zakona o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona.

Poglavlje II. Zbor građana

Član 109.

(Pitanja o kojima se izjašnjavaju građani na zboru građana)

(1) Na zboru građana može se raspravljati o svim pitanjima iz samoupravnog djelokruga Općine, raspravljati o potrebama i interesima građana, predlagati način rješavanja određenih pitanja od mjesnog značaja, odnosno donošenje akata iz njenog djelokruga, kao što su:

a) izgradnja i održavanje puteva, kanalizacije, vodovoda, drugih komunalnih potreba i infrastrukture,

b) uređenje naselja, izgradnja i uređenje parkova, nasada, dječijih igrališta i drugih objekata i

c) zaštita okoliša i druga pitanja u skladu sa statutom mjesne zajednice.

(2) Općinsko vijeće može tražiti mišljenje od zbora građana mjesne zajednice o prijedlogu općeg akta iz djelokruga Općine, kao i o drugim pitanjima određenim Zakonom o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona i ovim Statutom.

Član 110.

(Sazivanje zbora građana)

(1) Na zboru građana pravo učešća imaju birači koji imaju prebivalište na području mjesne zajednice za koje je sazvan zbor građana i koji su upisani u Centralni birački spisak tog područja.

(2) Zbor građana saziva savjet mjesne zajednice u skladu sa odredbama ovog Statuta.

(3) Savjet mjesne zajednice je obavezan sazvati zbor građana na osnovu odluke Općinskog vijeća.

(4) Odlukom iz stava (3) ovog člana određuje se pitanje o kojem će se tražiti mišljenje zbora građana te rok u kojem se mišljenje treba dostaviti.

Član 111.

(Postupak sazivanja zbora građana)

(1) Zbor građana može se sazvati za cijelo područje ili dio područja mjesne zajednice koji čini zasebnu cjelinu (dio naselja, stambeni blok ili više manjih naselja).

(2) Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva.

(3) Javni poziv se može uputiti putem medija ili drugih sredstava javnog informisanja, oglašavanjem na oglasnim tablama u mjesnim uredima, mjesnim zajednicama, na javnim objektima i na drugi način prikladan mjesnim prilikama, što će se odrediti statutom mjesne zajednice.

(4) Poziv na zbor sadrži mjesto i vrijeme održavanja zbora građana, kao i pitanje o kojem će se građani izjašnjavati.

Član 112.

(Održavanje i tok zbora građana)

(1) Organi mjesne zajednice dužni su organizirati i osigurati održavanje zbora građana.

(2) O održavanju zbora građana brine se predsjednik mjesne zajednice, odnosno njegov zamjenik.

(3) Izjašnjavanje građana na zboru građana je javno, a odluke se donose većinom glasova prisutnih građana, ukoliko ovim Statutom nije drukčije propisano.

Član 113.

(Obaveza razmatranja mišljenja i prijedloga)

(1) Odluka donesena na zboru građana, a koja je iz nadležnosti mjesne zajednice, obavezujuća je za savjet mjesne zajednice, ali ne obavezuje Općinsko vijeće i Općinskog načelnika.

(2) Mišljenja i prijedloge iznesene na zboru građana Općinsko vijeće i Općinski načelnik dužni su razmatrati u toku rasprave o pitanju na koje se ta mišljenja i prijedlozi odnose.

(3) Organi mjesne zajednice dužni su izvijestiti zbor građana o tome šta je poduzeto u vezi s njihovim mišljenjem i prijedlozima.

Poglavlje III. Građanska inicijativa

Član 114.

(Podnošenje građanske inicijative)

(1) Građani imaju pravo da Općinskom vijeću podnose inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanje određenog pitanja iz djelokruga Općine.

(2) U građanskoj inicijativi mora biti argumentirano obrazložen poseban i neposredan interes građana koji inicijativu podnose, a ukoliko su za realizaciju inicijative potrebna finansijska sredstva za namjene za koje se podnosi, građanska inicijativa mora sadržavati prijedlog načina njihovog obezbjeđenja.

(3) Građanska inicijativa mora biti potpisana od najmanje 100 građana upisanih u Centralni birački spisak za područje mjesne zajednice iz koje je potekla, mora sadržavati pisanu saglasnost nosioca ličnih podataka koji je potpisuje, uz navođenje broja ličnog dokumenta, svrhu davanja saglasnosti i vremenski period na koji se saglasnost daje.

Član 115.

(Postupanje Općinskog vijeća po građanskoj inicijativi)

(1) Općinsko vijeće je dužno razmotriti građansku inicijativu i donijeti odluku po istoj najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja Općinskom vijeću.

(2) Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko nije podnesena na način propisan u članu 114. ovog Statuta.

(3) Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko pitanje o kojem je pokrenuta nije u djelokrugu Općinskog vijeća, te će istu uputiti uz preporuku nadležnom organu na rješavanje.

(4) Općinsko vijeće će odbiti građansku inicijativu ukoliko utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za njenu realizaciju, da nije argumentirano obrazložen poseban i neposredan interes građana za rješavanje određenog pitanja iz građanske inicijative, te da ne sadrži prijedlog načina obezbjeđenja sredstava potrebnih za njenu realizaciju.

(5) Ukoliko Općinsko vijeće donese odluku o prihvatanju građanske inicijative, u odluci će utvrditi način i rokove provođenja odluke.

Član 116.
(Dostavljanje odluke)

Odluka o prihvatanju, odbijanju, ili odbacivanju građanske inicijative dostavlja se podnosiocima odmah po njenom donošenju.

Poglavlje IV. Podnesci i pritužbe građana

Član 117.
(Podnesci)

(1) Građani pojedinačno ili grupno mogu dostavljati podneske Općinskom vijeću i Općinskom načelniku.

(2) Podnesak mora biti potpisan i mora sadržavati imena i prezimena, kao i adrese građana koji je potpisuju.

(3) Organi Općine iz stava (1) ovog člana dužni su u roku od 30 dana od dana dostavljanja podneska odgovoriti građanima koji su isti podnijeli.

(4) Podneske mogu podnositi građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na području Općine.

(5) Podnesci građana ne obavezuju organ kojem se podnose.

Član 118.
(Pritužbe)

(1) Građani i pravna lica imaju pravo Općinskom vijeću i Općinskom načelniku podnositi prigovore, pritužbe i peticije.

(2) Organi iz stava (1) ovog člana dužni su omogućiti građanima i pravnim licima podnošenje prigovora, pritužbi i peticija na svoj rad, te na odnos zaposlenih u tim organima kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa, ili izvršavanja građanskih dužnosti.

(3) Prigovor, pritužba i peticija moraju biti potpisane i na njima navedena imena i prezimena te adresa građana koji ih podnose, odnosno naziv i sjedište pravnog subjekta.

(4) Na podnesene prigovore, pritužbe i peticije organi iz stava (1) ovog člana dužni su građanima i pravnim subjektima dati odgovor u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora, pritužbe odnosno peticije.

(5) Organi iz stava (1) ovog člana dužni su u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje predstavki, prigovora, pritužbi i peticija, te omogućiti usmeno i anonimno davanje istih.

**Poglavlje V. Drugi oblici neposrednog
učestvovanja građana u odlučivanju i izjašnjavanju**

Član 119.
(Javna rasprava)

(1) Općinsko vijeće putem javne rasprave omogućava građanima da učestvuju u donošenju propisa iz nadležnosti Općinskog vijeća, u skladu sa zakonom, poslovnikom Općinskog vijeća i ovim Statutom.

(2) Poslovnikom Općinskog vijeća detaljnije će se regulisti obaveze predlagača i način vođenja javne rasprave.

Član 120.
(Sati građana)

(1) Općinski načelnik i predsjedavajući Općinskog vijeća mogu odrediti jedan ili više dana u mjesecu u kojim će dio radnog vremena posvetiti neposrednom susretu i razgovoru sa građanima.

(2) Detaljnije odredbe o načinu i terminima organiziranja susreta određuju se posebnim aktom.

Član 121.
(Forum građana)

(1) Forum građana je mehanizam za okupljanje stanovništva sa prostora jedne mjesne zajednice kako bi razgovarali o zajedničkim problemima koji opterećuju svakodnevni život u njihovoj mjesnoj zajednici.

(2) Na forumima se nakon identificiranja problema diskutuje i o potencijalnim rješenjima uočenih problema.

(3) Rezultati foruma su prioriteta koje su građani identificirali tokom diskusije i usaglasili se o njihovoj važnosti. Na osnovu ove liste prioriteta razvijaju se projektne ideje koje doprinose razvoju mjesne zajednice.

(4) Odlučivanje građana o prioritetima njihove mjesne zajednice putem foruma je osnova za utvrđivanje budućih zajedničkih inicijativa koje se kroz djelovanje savjeta mjesne zajednice, kandidiraju prema Općinskom vijeću i Općinskom načelniku.

DIO DESETI – IMOVINA I FINANSIRANJE

Član 122.
(Prihodi Općine)

(1) Općina ima prihode utvrđene zakonom i ovim Statutom, kojima u okviru svog samoupravnog djelokruga slobodno raspolaže.

(2) Prihodi Općine srazmjerni su poslovima koje, u skladu sa zakonom obavljaju organi Općine.

(3) Općina stiže prihode iz vlastitih izvora, posebnih i zajedničkih izvora, donacija, dotacija i solidarnih prihoda, kao i sredstava za obavljanje prenesenih poslova uprave, u skladu sa posebnim zakonom.

(4) Na osnovu neposrednog izjašnjavanja građana mogu se prikupljati sredstva za zadovoljavanje potreba građana u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 123.
(Zaduživanje)

Općina se može zaduživati i zaključivati ugovore o kreditu, u skladu sa zakonom.

Član 124.
(Imovina Općine)

(1) Imovinu Općine čine sve pokretne i nepokretne stvari, kao i imovinska prava koja pripadaju Općini u skladu sa zakonom. Općina ima pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu i na odgovarajuće izvore finansiranja kojima slobodno raspolaže, u okviru svojih ovlaštenja, kao i na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti viših organa vlasti.

(2) Imovinom u vlasništvu Općine mora se upravljati u skladu sa zakonom i drugim propisima, te u interesu lokalnog stanovništva i sa pažnjom dobroga domaćina.

(3) Imovina Općine ne može se otuđiti niti stavljati pod hipoteku bez odluke Općinskog vijeća.

Član 125.
(Vlastiti finansijski izvori)

Općina ima pravo na odgovarajuće vlastite finansijske izvore, kojima njeni organi slobodno raspolažu u okviru svoje nadležnosti, a koji su srazmjerni poslovima Općine iz njenog djelokruga.

Član 126.
(Vlastiti i drugi prihodi Općine)

Općini pripadaju prihodi:

a) vlastiti prihodi:

1) porezi za koje Općina samostalno određuje stopu u skladu sa zakonom,

- 2) lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje Općinsko vijeće u skladu sa zakonom,
  - 3) kazne i kamate u skladu sa zakonom,
  - 4) prihodi od upotrebe i prodaje imovine,
  - 5) prihodi od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu Općine,
  - 6) prihodi od koncesija u skladu sa zakonskim propisima,
  - 7) prihodi od darova, nasljedstva, pomoći i donacija,
  - 8) prihodi od samodoprinosu,
  - 9) prihodi od direktnih i indirektnih korisnika budžeta,
  - 10) drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom Općinskog vijeća.
- b) drugi prihodi:
- 1) prihodi od dijeljenih poreza, definirani zakonom,
  - 2) transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,
  - 3) dug u skladu sa zakonom.

Član 127. **(Dodatna sredstva)**

Osim fiskalnih prihoda, Općina ima pravo i dužnost osigurati dodatna sredstva kroz sistem aktivne ekonomske politike u kom cilju upravlja svojom imovinom, posebno poslovnim prostorom i zemljištem u svom vlasništvu, subjektima i ustanovama u svom vlasništvu, javnim površinama, zaduživanjem i emisijom vrijednosnih papira i sl.

Član 128. **(Postupak prikupljanja sredstava)**

- (1) Općina može, radi zadovoljavanja potreba građana, prikupljati sredstva na osnovu neposrednog izjašnjavanja građana u skladu sa zakonom, odnosno ovim Statutom.
- (2) Odluku o pokretanju postupka prikupljanja sredstava na način utvrđen prethodnim stavom donosi Općinsko vijeće na prijedlog:
  - a) jedne trećine vijećnika Općinskog vijeća,
  - b) Općinskog načelnika,
  - c) jedne petine mjesnih zajednica na osnovu odluka zborova građana.

Član 129. **(Odluka o porezima)**

Općinsko vijeće donosi odluke kojima propisuje vrstu poreza, visinu stopa, odnosno visinu iznosa vlastitih poreza, oslobađanje od plaćanja poreza, način razreza poreza, plaćanje poreza, porezne prekršaje te druga pitanja u skladu sa zakonom.

Član 130. **(Budžet Općine)**

- (1) Općina ima budžet.
- (2) U budžetu se iskazuju svi prihodi koji pripadaju Općini te svi rashodi za poslove koje Općina obavlja.
- (3) Svi prihodi i primici budžeta moraju biti raspoređeni u budžetu i iskazani po izvorima iz kojih potječu.
- (4) Prihodi i rashodi budžeta moraju biti uravnoteženi.

Član 131. **(Donošenje budžeta)**

- (1) Općina ima budžet u kojem se iskazuju prihodi i rashodi.
- (2) Budžet mora biti donesen prije početka godine na koju se odnosi.
- (3) Ako budžet ne bude donesen prije početka godine na koju se odnosi, Općinsko vijeće će donijeti odluku o privremenom finansiranju najduže za vrijeme od tri mjeseca. U vrijeme privremenog finansiranja vršit će se isplata samo dospjelih zakonskih i ugovorenih obaveza.

(4) Po isteku godine za koju je donesen budžet, sastavlja se izvještaj o izvršenju budžeta.

(5) Općinsko vijeće donosi budžet na prijedlog Općinskog načelnika, do 31. decembra tekuće godine za narednu budžetsku godinu.

(6) Općinsko vijeće donosi odluku o izvršavanju budžeta, na prijedlog Općinskog načelnika, uz budžet Općine.

Član 132.

(Proglašavanje budžeta od strane Općinskog načelnika)

Ukoliko se budžet ne usvoji do 31. marta tekuće godine, Općinski načelnik proglašava budžet koji stupa na snagu slijedeći dan od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Ključ“.

Član 133.

(Arbitraža)

Ukoliko Općinski načelnik, Općinsko vijeće ili jedna trećina vijećnika smatraju da usvojeni budžet u određenoj poziciji može ugroziti funkcionisanje Općine, mogu u roku od sedam dana tražiti arbitražu u skladu sa zakonom.

Član 134.

(Upravljanje приходima i rashodima)

(1) Općinski načelnik upravlja приходima i rashodima utvrđenim u budžetu Općine i odgovoran je za izvršavanje budžeta kroz izvještaje o finansijskom poslovanju u skladu sa zakonom, odlukom o izvršavanju budžeta i drugim propisima.

(2) Općinsko vijeće nadzire ukupno materijalno i finansijsko poslovanje Općine, te korisnika budžeta kada je u pitanju namjena, obim, dinamika i korištenje odobrenih budžetskih sredstava.

DIO JEDANAESTI – PROPISI I DRUGI AKTI

Član 135.

(Ustavnost i zakonitost)

Propisi i drugi opći i pojedinačni akti Općine moraju biti u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.

Član 136.

(Vrste propisa i drugih akata Općinskog vijeća)

(1) Općinsko vijeće u okviru samoupravnog djelokruga donosi propise, opće i pojedinačne akte, preporuke, smjernice, naredbe, deklaracije, rezolucije.

(2) Propisi Općinskog vijeća su: Statut, budžet, završni račun, odluke, pravila, pravilnici i Poslovnik o radu Općinskog vijeća.

(3) Akti Općinskog vijeća su: odluke, rješenja, zaključci, naredbe i drugi akti.

(4) Propisi i opći akti objavljuju se u „Službenom glasniku Općine Ključ“.

(5) Općinski propisi i opći akti Općinskog vijeća i Općinskog načelnika ne mogu stupiti na snagu prije njihovog objavljivanja.

(6) Akti kojima se prihvataju izvještaji o radu i programi rada javnih ustanova i javnih preduzeća čiji je osnivač Općina stupaju na snagu danom donošenja i objavljuju se u „Službenom glasniku Općine Ključ“.

(7) Akti izbora i imenovanja stupaju na snagu danom donošenja i objavljuju se u „Službenom glasniku Općine Ključ“.

(8) U „Službenom glasniku Općine Ključ“ osim odluka i drugih općih akata, objavljuju se autentična tumačenja tih akata, rješenja, budžet Općine, godišnji izvještaj o izvršavanju budžeta, obračun budžeta (završni račun), raspolaganje tekućom budžetskom rezervom, programi i planovi razvoja, akti izbora i imenovanja, akti raspolaganja općinskom imovinom, te drugi akti kada to odrede organi koji ih donose.

Član 137.

(Pojedinačni akti Općinskog načelnika)

(1) Općinski načelnik u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, koji se odnose na upravno rješavanje i rješavanje o pravima, dužnostima i odgovornosti državnih službenika i namještenika iz radnog odnosa, kao i u drugim pojedinačnim stvarima, donosi rješenja, zaključke i druge pojedinačne akte predviđene posebnim propisima.

(2) Za donošenje pojedinačnih akata iz stava (1) ovog člana Općinski načelnik može ovlastiti rukovodeće državne službenike ili druge službenike za određena pitanja, o čemu je dužan donijeti pisano rješenje.

Član 138.

(Pravni lijekovi protiv upravnih akata, radnji i mjera Općinskog načelnika)

Protiv pojedinačnih upravnih akata, radnji i mjera Općinskog načelnika donesenih u prvom stepenu, koje se odnose na pitanja koja po Ustavu i zakonu čine isključivo samoupravni djelokrug Općine, može se izjaviti žalba komisiji koju, u skladu sa odredbama Statuta i drugih propisa, osniva Općinsko vijeće.

DIO DVANAESTI – DONOŠENJE I PROMJENA STATUTA

Član 139.

(Prijedlog za donošenje ili promjene statuta)

(1) Postupak za donošenje novog statuta ili promjena statuta pokreće se prijedlogom i donošenjem odluke o izradi statuta i obuhvata: pripremu i razmatranje nacrtu, javnu raspravu, utvrđivanje prijedloga i usvajanje statuta Općine ili usvajanje statutarne odluke kojom se vrše promjene statuta.

(2) Prijedlog iz stava (1) ovog člana može podnijeti Općinski načelnik, stalna radna tijela Općinskog vijeća i jedna trećina vijećnika Općinskog vijeća.

(3) Prijedlog iz stava (2) ovog člana mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedavajućem Općinskog vijeća u pismenoj formi.

(4) Općinsko vijeće imenuje Komisiju za izradu statuta ili statutarne odluke kojom se vrše promjene statuta Općine, koju čine naučni, stručni i javni radnici.

Član 140.

(Odlučivanje o prijedlogu za donošenje ili promjene statuta)

O prijedlogu da se pristupi donošenju novog statuta ili donošenju statutarne odluke kojom se vrše promjene statuta odlučuje Općinsko vijeće većinom od ukupnog broja članova Općinskog vijeća.

Član 141.

(Rasprava o prijedlogu za donošenje ili promjenu statuta)

(1) O prijedlogu, odnosno inicijativi za donošenje novog statuta ili statutarne odluke kojom se vrše promjene statuta provodi se rasprava na sjednici Općinskog vijeća.

(2) Prihvaćeni prijedlog dostavlja se vijećnicima Općinskog vijeća, organima mjesnih zajednica, udruženjima koja djeluju na području Općine radi vođenja javne rasprave o predloženim promjenama i davanju primjedbi i prijedloga, nakon čega se prijedlog upućuje Općinskom vijeću na usvajanje.

Član 142.

(Javna rasprava)

(1) Nacrt statuta, odnosno nacrt izmjena i dopuna statuta utvrđuje Općinsko vijeće većinom od ukupnog broja članova Općinskog vijeća i isti dostavlja u javnu raspravu.

(2) Javna rasprava traje najmanje trideset dana i provodi se u skladu sa odredbama ovog Statuta i poslovnika o radu Općinskog vijeća.

(3) Nakon provedene javne rasprave o nacrtu statuta ili statutarne odluke Komisija za izradu utvrđuje prijedlog statuta ili statutarne odluke i isti dostavlja Općinskom vijeću sa prijedlogom za usvajanje.

Član 143.

(Odlučivanje o prijedlogu statuta ili statutarne odluke)

(1) O prijedlogu statuta ili statutarne odluke odlučuju Općinsko vijeće.

(2) Ako se ne prihvati prijedlog za donošenje novog statuta ili statutarne odluke, isti se ne može ponovo staviti na dnevni red sjednice Općinskog vijeća, prije isteka roka od šest mjeseci, računajući od dana kada je rasprava o prijedlogu na Općinskom vijeću zaključena.

Član 144.

(Statutarna odluka)

(1) O izmjeni i dopuni statuta Općinsko vijeće donosi statutarnu odluku.

(2) Postupak izmjena i dopuna statuta Općine kojima se vrše usklađivanja pojedinih njegovih odredbi sa ustavom i zakonom, vrši se po skraćenom postupku bez provođenja javne rasprave.

Član 145.

(Donošenje prijedloga statuta ili statutarne odluke)

(1) Predlagač prijedloga statuta i prijedloga statutarne odluke je Statutarno – pravna komisija Općinskog vijeća.

(2) Prijedlog Statuta Općine i statutarna odluka donose se dvotrećinskom većinom glasova svih vijećnika u Općinskom vijeću.

DIO TRINAESTI – JAVNOST RADA I INFORMISANJE

Član 146.

(Javnost rada organa Općine)

(1) Rad svih organa Općine je javan.

(2) Općina je dužna na način utvrđen Zakonom, kao i poduzimanjem drugih mjera i aktivnosti, osigurati, razvijati i jačati javnost rada kao preduslov djelotvornog političkog nadzora i garancije da će organi Općine provoditi svoje dužnosti u interesu lokalne zajednice.

Član 147.

(Sjednica Općinskog vijeća i radnih tijela)

Sjednici Općinskog vijeća i radnih tijela Općinskog vijeća mogu prisustvovati zainteresirani građani na način i pod uslovima propisanim poslovníkom o radu, a u skladu sa zakonom.

Član 148.

(Informisanje javnosti)

(1) U cilju informisanja javnosti, organi Općine će podnositi javnosti godišnje izvještaje u kojima će se usporediti postignuti rezultati sa planiranim programskim ciljevima.

(2) Općinsko vijeće dužno je upoznati javnost o obavljanju poslova iz svoga djelokruga i izvještavati je o svome radu i radu svojih tijela preko sredstava javnog informisanja, ili na drugi odgovarajući način.

Član 149.

(Službenik za informisanje)

(1) Službenici Općine koji su ovlašteno davati odgovarajuće informacije lično su odgovorni za njihovu tačnost i blagovremenost.

(2) Neovlašteno davanje informacija ili davanje netačnih informacija predstavlja težu povredu službene dužnosti.

Član 150.
(Javna rasprava)

Predstavnik Općinskog načelnika i Općinskog vijeća vijeća mogu odlučiti da se u postupku pripreme i donošenja općeg akta objavi njegov tekst u svim fazama donošenja putem sredstava javnog informisanja, kao i da se odredi rok za davanje pisanih primjedbi na odnosni tekst općeg akta.

DIO ČETRNAESTI – ODNOS OPĆINE I GRAĐANA

Član 151.
(Organizacija rada)

(1) Općina će organizirati svoj rad i poslovanje tako da građani i pravna lica mogu na jednostavan i djelotvoran način ostvariti svoja ustavom zagarantovana prava i zakonom zaštićene interese, te ispunjavati građanske dužnosti.

(2) Općinski organ uprave će u skladu sa stavom (1) ovog člana dopustiti građanima uvid u važeće zakone i druge propise, te opće akte Općine.

Član 152.
(Radno vrijeme i dostupnost)

(1) Sedmični i dnevni raspored radnog vremena i druga pitanja u vezi sa radnim vremenom u Općinskom organu uprave utvrđuje Općinski načelnik, o čemu građani i pravna lica moraju biti na odgovarajući način javno obaviješteni.

(2) Na zgradama u kojima su smješteni organi Općine mora biti istaknut naziv organa.

(3) Na prikladnom mjestu u zgradi mora biti istaknut raspored prostorija organa Općine.

(4) Na ulazu u službene prostorije moraju biti istaknuta imena zaposlenika.

**DIO PETNAESTI – ODNOS I SARADNJA OPĆINE
SA FEDERALNIM I KANTONALNIM ORGANIMA**

Član 153.
(Djelovanje općinskih i kantonalnih organa)

Općinski i kantonalni organi djeluju zajednički na partnerskim osnovama, osim u oblasti administrativnog nadzora koji vrše federalni i kantonalni organi u pogledu rada organa Općine.

Član 154.
(Davanje inicijativa, mišljenja i prijedloga)

(1) Općina i Unsko-sanski kanton međusobno sarađuju radi rješavanja pitanja od zajedničkog interesa, a posebno u postupku donošenja zakona i drugih akata koji se neposredno tiču Općine, te u tom smislu Općina daje inicijative, mišljenja i prijedloge ovlaštenim organima.

(2) Inicijative, mišljenja i prijedloge u ime Općine mogu podnositi Općinsko vijeće i Općinski načelnik, kao i vijećnici pojedinačno.

Član 155.
(Obaveza informisanja, primjena uputstava i smjernica)

(1) Općina je dužna informisati federalne, odnosno kantonalne organe o svim pitanjima i problemima značajnim za izvršavanje prenesenih nadležnosti, a naročito o problemima u provođenju utvrđene politike i izvršavanju propisa.

(2) U vršenju povjerenih ovlaštenja i izvršavanju prenesenih poslova Općinski organi su dužni primjenjivati uputstva i smjernice koje dobiju od federalnih i kantonalnih organa u skladu sa zakonom.

DIO ŠESNAESTI – UDRUŽIVANJE I SARADNJA SA DRUGIM JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE U ZEMLJI I INOSTRANSTVU

Član 156.

(Udruživanje i saradnja sa drugim jedinicama lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini)

- (1) Radi ostvarivanja zajedničkih interesa Općina uspostavlja i održava saradnju sa gradovima i općinama u kantonu, Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini.
- (2) O oblicima i načinu saradnje Općina zaključuje sporazum.

Član 157.

(Udruživanje i saradnja sa drugim jedinicama lokalne samouprave u inostranstvu)

- (1) Općina može uspostaviti trajnu prijateljsku saradnju i druge oblike saradnje sa lokalnim i regionalnim jedinicama drugih država u skladu sa općinskom odlukom.
- (2) O uspostavljanju saradnje, odnosno zaključivanju sporazuma o saradnji te sadržaju i oblicima saradnje odlučuje Općinsko vijeće, pod uslovima utvrđenim Zakonom i ovim Statutom.

Član 158.

(Proglašenje prijateljskog grada)

Općina može odlukom Općinskog vijeća proglasiti prijateljskim pojedini grad u zemlji i inostranstvu zbog njegova doprinosa u uspostavljanju i razvoju međusobnih odnosa kojima se ostvaruje prijateljstvo i potiče razvoj Općine i države Bosne i Hercegovine.

DIO SEDAMNAESTI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 159.

(Usklađivanje propisa i akata sa Statutom)

- (1) Općina će uskladiti svoje propise i akte sa ovim Statutom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta.
- (2) Općinsko vijeće će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Statuta donijeti poslovnik o svom radu i etički kodeks izabраних zvaničnika Općine.
- (3) Javna preduzeća i ustanove, te drugi organi čiji je osnivač Općina, izvršit će usklađivanje svojih propisa i akata sa ovim Statutom u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Statuta.
- (4) Mjesne zajednice će donijeti svoje statute u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta.
- (5) Propisi i opći akti koji su doneseni prije stupanja na snagu ovog Statuta, a koji nisu u suprotnosti sa odredbama ovog Statuta ostaju na snazi do donošenja novih propisa.

Član 160.

(Izbor organa mjesnih zajednica)

Zatečeni organi mjesnih zajednica će izvršavati dužnost do kraja tekućeg mandata, a izbori organa mjesnih zajednica za slijedeći mandat održat će se u skladu sa odredbama ovog Statuta i statuta mjesnih zajednica.

Član 161.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog Statuta prestaje da važi Statut Općine Ključ („Službeni glasnik Općine Ključ“, br. 3/10 i 3/11).

Član 162.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Ključ“.

Broj: 02-02-1999/25
Ključ, 30.9.2025. godine

PREDSJEDAVAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA

Alen Šehić, dipl. oec.